

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

13 juni 2005

TOELICHTINGEN

**bij de aanpassingen van de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begotingsjaar 2005**

MEERJARENBEGROTING 2006-2009

INHOUD

	Blz.
1. De geconsolideerde middelen	5
1.1. Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	5
1.1.1. Algemeen overzicht van de middelen 1999-2009	5
1.1.2. Gedeelde en samengevoegde belastingen	7
1.1.2.1. Parameters	7
1.1.2.2. Projectie van de middelen, voortvloeiend uit de bijzondere financieringswet	9
1.1.3. Specifieke dotaties en ristorno's	10
1.1.4. Gewestbelastingen	10
1.1.5. Toegewezen ontvangsten	12
1.1.6. Eigen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten	12
1.1.7. Kredietverleningen en deelnemingen	12
1.1.8. ESR gecorrigeerde ontvangsten	12
1.1.9. Sensitiviteitsanalyse	13
1.1.9.1. Samengevoegde en gedeelde belastingen	13
1.1.9.2. Federale dotaties	14
1.2. De te consolideren instellingen	15
1.3. Overzicht	17
2. De geconsolideerde uitgaven	18
2.1. Beleidskredieten	19
2.1.1. Beleidskredieten MVG	19
2.1.2. Beleidskredieten van te consolideren instellingen (DAB's en VOI's)	20
2.1.3. Beleidskredieten MVG + te consolideren instellingen	22
2.2. Betaalkredieten	23
2.2.1. Betaalkredieten MVG	23
2.2.2. Betaalkredieten van te consolideren instellingen (DAB's en VOI's)	23
2.2.3. Betaalkredieten MVG + te consolideren instellingen	24
2.3. Evolutie van de impliciete schuld	25
2.4. Beleids- en betaalkredieten per thema	26
2.5. Korte bespreking van de belangrijkste wijzigingen per thema	29
2.5.1. Buitenlands Beleid	29
2.5.2. Brussel	29
2.5.3. Financiën	29
2.5.4. Gebouwen en Ambtenaren	29
2.5.5. Onderwijs	30
2.5.6. Welzijn en Gezondheid	31
2.5.7. Cultuur en Jeugd	31
2.5.8. Toerisme	31
2.5.9. Economie	32
2.5.10. Werkgelegenheid	32
2.5.11. Lokale Overheden	32
2.5.12. Land- en tuinbouw	32
2.5.13. Leefmilieu	33
2.5.14. Ruimtelijke Ordening	33
2.5.15. Monumenten en Huisvesting	33

2.5.16. Wegen en Water	34	
2.5.17. Gemeenschappelijk Vervoer	34	
2.5.18. Wetenschappen	35	
2.5.19. Media	35	
2.5.20. Energie	35	
2.5.21. Inburgering	36	
2.5.22. Provisie	36	
2.5.23. Nieuw FFEU	36	
3. De meerjarenbegroting in het kader van de normering	37	
3.1. Het vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid	37	
3.2. De norm	38	
4. Schuld	41	
Bijlage 1	Effect van de indexatie in een constant-beleid-hypothese	43
Bijlage 2	Verdeling provisionele kredieten m.b.t. relancebeleid, werkgelegenheidsakkoord 2003-2004 en nieuw werkgelegenheidsakkoord 2005-2006 binnen de meerjarenbegroting	46

1 De geconsolideerde middelen

1.1 Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

1.1.1 Algemeen overzicht van de middelen 1999-2009

Onderstaande tabel bevat een algemeen overzicht van de geraamde middelen van de Vlaamse Gemeenschap over de periode 1999-2009. De ramingen voor de jaren 1999-2004 hebben betrekking op de cijfers van de begrotingscontrole van het betrokken jaar, inclusief de afrekening van het voorgaande jaar. Voor het begrotingsjaar 2005 gaat het om de begrotingsopmaak (decreet van 24 december 2004) en het ontwerp van begrotingscontrole zoals ingediend door de Vlaamse regering, voor amendementen.

Voor de begrotingsjaren volgend op 2005 wordt er uitgegaan van een scenario waarin de samengevoegde en gedeelde belastingen berekend worden op basis van parameters (de fiscale capaciteit van de deelgebieden, de inwoners, de leerlingenverhouding en de min 18-jarigen) die evolueren over de periode 2005-2009.

In tabel M.1 worden de absolute waarden weergegeven voor de grote middelencategorieën. De gewestbelastingen zijn inclusief nalatigheidsinteressen en boetes. Vroeger werden de nalatigheidsinteressen en boetes wel eens apart vermeld, maar dit gaf enkel aanleiding tot misverstanden, waardoor besloten werd om ze stelselmatig te integreren. Tabel M.2 geeft vervolgens middels indices aan in welke mate de middelen toe- of afnemen ten opzichte van de cijfers van de begrotingsopmaak 2005.

De samenvattende overzichten beklemtonen de toename in fiscale autonomie sinds de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord op 1 januari 2002. Waar het aandeel van de gewestelijke belastingen ten opzichte van het totaal van de middelen in 2001 nog 7% bedroeg, loopt dit in 2009 op tot 18%.

De middelen die verkregen worden uit de bijzondere financieringswet (samengevoegde en gedeelde belastingen en federale dotaties) dalen daarentegen van 88% in 2001 naar 81% in 2009. Deze daling is minder spectaculair dan de stijging bij de gewestbelastingen, omdat zij het resultaat is van een gedeeltelijk tegengestelde beweging. Enerzijds werden de samengevoegde belastingen verminderd met de negatieve term (artikel 33bis van de bijzondere financieringswet), anderzijds werden nieuwe middelen toegekend in het kader van de aan de Gemeenschappen en Gewesten nieuw toegekende bevoegdheden.

Tabel M.1: Totale middelen MVG naar hun aard - absolute bedragen (in duizend euro)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 (bgo)	2005 (bgc)	2006	2007	2008	2009
Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.433.203	13.685.562	14.602.810	12.880.901	13.390.878	13.861.497	14.592.323	14.515.334	15.088.882	15.676.359	16.273.187	16.880.153
Specifieke dotaties en ristorno's	177.834	221.019	249.594	738.971	757.247	766.186	775.707	775.708	783.420	791.248	799.193	807.258
Gewestelijke belastingen	948.322	1.067.016	1.193.786	2.717.548	2.837.552	3.218.497	3.389.640	3.389.640	3.565.729	3.729.783	3.894.677	4.059.687
Kijk- en luistergeld	442.235	444.969	468.630	33.188	523	200	200	200	0	0	0	0
Eigen niet-fiscale, toegevoegen, ontvangsten	35.637	46.406	67.301	69.874	146.342	95.697	87.678	91.382	82.934	82.951	82.970	82.991
Eigen niet-fiscale, niet-toegevoegen ontvangsten	149.128	153.917	192.950	276.727	270.324	589.861	221.960	320.153	185.732	169.461	169.359	169.797
Kredietverleningen en deelnemingen	736	726	12.732	1.223	90	285.871	45	45.382	22.114	31.313	78	78
Totaal	15.187.094	15.619.615	16.787.803	16.718.432	17.402.956	18.817.809	19.067.553	19.137.798	19.728.811	20.481.115	21.219.464	21.999.964

Tabel M.2: Totale middelen MVG naar hun aard – indices

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 (bgo)	2005 (bgc)	2006	2007	2008	2009
Samengevoegde en gedeelde belastingen	92	94	100	88	92	95	100	99	103	107	112	116
Specifieke dotaties en ristorno's	23	28	32	95	98	99	100	100	101	102	103	104
Gewestelijke belastingen	28	31	35	80	84	95	100	100	105	110	115	120
Kijk- en luistergeld	221.117	222.484	234.315	16.594	262	100	100	100	0	0	0	0
Eigen niet-fiscale, toegevoegen, ontvangsten	41	53	77	80	167	109	100	104	95	95	95	95
Eigen niet-fiscale, niet-toegevoegen ontvangsten	67	69	87	125	122	266	100	144	84	76	76	76
Kredietverleningen en deelnemingen	1.636	1.613	28.293	2.718	200	635.269	100	100.849	49.142	69.584	173	173
Totaal	80	82	88	88	91	99	100	100	103	107	111	115

1.1.2 Gedeelde en samengevoegde belastingen

1.1.2.1 Parameters

De parameters, die gebruikt werden om de middelen 2005-2009 te berekenen, worden weergegeven in tabel M.3. Voor de economische groei en de inflatie met betrekking tot begrotingsjaar 2005 zijn dit de resultaten van de Economische Begroting van 25 februari 2005.

Op het gebied van de *economische groei* liggen de meest recente projecties van het Planbureau structureel boven de 2%. De voorliggende meerjarenbegroting gaat voor de periode 2006-2009 voorzichtigheidshalve slechts uit van een reële BNI-groei van 2,00%. Specifiek voor het begrotingsjaar 2005 wordt er de facto zelfs maar rekening gehouden met een groei van 1,5%, niet door de parameter in de middelen aan te passen (die blijft behouden conform het laatst gekende economisch budget van het INR), maar wel door vanaf het begrotingsjaar 2006 het equivalent tegen te boeken in een conjunctuurprovisie in de algemene uitgavenbegroting. De facto bekomt men hierdoor een identiek resultaat.

Met betrekking tot de *inflatie* werd voor de jaren, volgend op 2005, wel gebruik gemaakt van de prognoses die door de Hoge Raad van Financiën in haar referentietraject vooropgesteld werden. De inflatie in de meerjarenbegroting wordt bijgevolg op 1,50% vastgesteld.

Voor de personenbelasting wordt er uitgegaan van een stijgende *fiscale capaciteit*. De evolutie zoals waargenomen tot en met begrotingsjaar 2004 (aanslagjaar 2003) wordt naar de toekomst doorgetrokken. Dit betekent dat niet alleen de totale ontvangsten uit de personenbelasting een stijgende trend vertonen, maar ook het aandeel van Vlaanderen in de totaliteit.

Voor het aantal *inwoners*, de *denataliteitscoëfficiënt* en de verdeelsleutel van de *leerlingen* wordt de evolutie tot 2010 zoals voorspeld door het NIS gekoppeld aan de laatst waargenomen cijfers. Op deze wijze daalt de denataliteitscoëfficiënt verder tot 99,673% voor het begrotingsjaar 2009. De leerlingenverhouding wordt in 2009 op 56,55% - 43,45% geraamd.

Tabel M.3: Parameteroverzicht 1999 – 2009

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Parameters											
Inflatie	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,00%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
Groei	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	2,40%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Personenbelasting											
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vlaams gewest	15.221.228	16.030.193	16.869.534	17.965.246	19.161.090	19.435.219	20.408.030	21.429.269	22.501.337	23.626.752	24.808.155
Waals gewest (excl. Duitst.)	6.958.939	7.270.209	7.572.733	7.952.724	8.376.254	8.480.691	8.821.956	9.176.635	9.545.238	9.928.295	10.326.352
Brussel	2.221.215	2.330.454	2.439.657	2.590.591	2.697.837	2.704.515	2.812.823	2.925.360	3.042.285	3.163.765	3.289.969
Duitstaligen	132.152	136.629	139.306	145.743	149.467	153.499	158.049	162.691	167.424	172.246	177.155
Verdeelsleutel onderwijs											
Toestand	vast	15/01/2000	15/01/2001	15/01/2002	15/01/2003	15/01/2004	15/01/2005	15/01/2006	15/01/2007	15/01/2008	15/01/2009
Vlaamse gemeenschap	57,55%	57,08%	56,97%	56,94%	56,93%	56,88%	56,83%	56,81%	56,77%	56,66%	56,55%
Franstalige gemeenschap	42,45%	42,92%	43,03%	43,06%	43,07%	43,12%	43,17%	43,19%	43,23%	43,34%	43,45%
Inwoners											
Referentietijdstip	01/01/1998	01/01/1999	01/01/2000	01/01/2001	01/01/2002	01/01/2003	01/01/2004	01/01/2005	01/01/2006	01/01/2007	01/01/2008
Vlaanderen	5.912.382	5.926.838	5.940.251	5.952.552	5.972.781	5.995.553	6.008.092	6.019.901	6.031.051	6.041.562	6.051.468
Wallonië (excl. Duitst.)	3.256.588	3.261.982	3.268.685	3.275.421	3.287.524	3.296.679	3.306.041	3.315.241	3.324.273	3.333.189	3.341.997
Brussel	953.175	954.460	959.318	964.405	978.384	992.041	993.951	996.021	998.244	1.000.575	1.003.039
Duitstaligen	70.119	70.472	70.831	71.036	71.036	71.571	71.711	71.842	71.963	72.081	72.194
Inwoners < 18 jaar (excl. Duitst.)											
Referentietijdstip	30/06/1998	30/06/1999	30/06/2000	30/06/2001	30/06/2002	30/06/2003	30/06/2004	30/06/2005	30/06/2006	30/06/2007	30/06/2008
Teldatum	9/02/2000	10/02/2001	01/02/2002	01/02/2003	01/02/2004	01/02/2005	01/02/2006	01/02/2007	01/02/2008	01/02/2009	01/02/2010
Nederlandstalig	1.234.441	1.226.523	1.218.775	1.213.131	1.208.679	1.205.230	1.201.291	1.196.207	1.190.256	1.183.112	1.174.194
Franstalig	726.995	727.067	727.555	729.405	730.407	730.260	729.093	726.996	724.049	720.228	716.121
Brussel	200.620	202.315	205.066	208.081	211.536	212.639	213.566	214.079	214.286	214.260	213.978
Denatriteitscoëfficiënt	99,6899%	99,8181%	100,0595%	100,4422%	100,7804%	100,8464%	100,8082%	100,6568%	100,4070%	100,0620%	99,6730%

1.1.2.2 Projectie van de middelen, voortvloeiend uit de bijzondere financieringswet

De berekening van de middelen, zoals weergegeven in tabel M.4, is de cijfermatige vertaling van de parameters uit tabel M.3 (zie punt 1.1.2.1).

Het is belangrijk te vermelden dat de middelenberekening over de jaren 1999 tot en met 2004 in deze tabellen niet meer werd weergegeven, omdat dit louter een herberekening is aan de hand van de definitieve of recentste parameters voor deze jaren. Deze cijfers zouden bijgevolg afwijken van de cijfers in tabel M.1; dit kan verwarring veroorzaken.

Voor het begrotingsjaar 2005 betreft het de cijfers zoals ze in het ontwerpdecreet houdende aanpassing van de middelenbegroting zijn opgenomen. De begrotingsjaren 2006 en volgende geven de ontvangsten weer zoals ze door de Federale overheid onder de geciteerde parameters naar de Vlaamse Gemeenschap zouden doorgestort worden.

De middelenberekening voor de begrotingsjaren 2005 en volgende houdt rekening met datgene dat bepaald is in de artikelen 33, §2bis en 47, §2bis van de bijzondere financieringswet. Krachtens deze artikelen – 33, §2bis voor de berekening van de samengevoegde belastingen en 47, §2bis voor de berekening van het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen – worden, indien het rekenkundige gemiddelde van de jaarlijkse reële economische groei tijdens de periode 1993 tot en met 2004 lager is dan 2,00%, de samengevoegde belastingen respectievelijk het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 opnieuw berekend, doch op basis van een uniforme reële groei van 2,00% tijdens de begrotingsjaren 1993 tot en met 2005. Omdat deze herberekening ook de basisbedragen aan personenbelasting beïnvloedt, houden de bedoelde artikelen eveneens een financiële weerslag in op de begrotingsjaren 2006 en volgende.

Tabel M.4: Projectie van de middelen, voortvloeiend uit de bijzondere financieringswet (in duizend euro)

	2005	2006	2007	2008	2009
Samengevoegde en gedeelde belastingen					
Gewest -P.B. Gewest zonder Lambermont	7.109.122	7.385.799	7.673.151	7.971.586	8.281.530
Gewest - P.B.-aftrek Lambermont	-2.318.911	-2.387.803	-2.458.870	-2.532.183	-2.607.815
Gewest - P.B. extra middelen voor extra bevoegdheden	62.354	64.600	66.926	69.337	71.835
Totaal Gewest na Lambermont	4.852.565	5.062.596	5.281.207	5.508.740	5.745.549
Gemeenschap P.B.	3.274.903	3.401.300	3.532.537	3.668.799	3.810.278
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	5.899.794	5.958.687	6.030.788	6.095.416	6.151.217
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	545.753	635.070	796.439	965.771	1.143.878
Totaal Gemeenschap na Lambermont	9.720.451	9.995.057	10.359.764	10.729.986	11.105.373
Afrekening voorgaande begrotingsjaar	-57.683	31.229	35.387	34.460	29.231
Algemeen totaal samengevoegde en gedeelde belastingen	14.515.334	15.088.882	15.676.359	16.273.187	16.880.153
Dotaties vanwege federale overheid					
Tewerkstellingsprogramma's	261.558	261.558	261.558	261.558	261.558
Buitenlandse studenten	30.481	30.938	31.402	31.873	32.351
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	483.668	490.923	498.287	505.762	513.348
Totaal federale dotaties	775.708	783.420	791.248	799.193	807.258

1.1.3 Specifieke dotaties en ristorno's

Onder specifieke dotaties worden deze dotaties opgenomen die door de Federale Overheid aan de Vlaamse Gemeenschap overgemaakt worden. Het betreft hier drie dotaties: de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld, de dotatie voor de buitenlandse studenten en de dotatie voor de tewerkstellingsprogramma's. De twee laatstgenoemde dotaties werden herzien in het kader van het Sint-Elooisakkoord.

Door het Sint-Elooisakkoord werd de dotatie voor de tewerkstellingsprogramma's gevoelig verhoogd in drie schijven (2000, 2001 en 2002). Nadien werd dit krediet voor de begrotingsjaren 2002 en 2003 nogmaals verhoogd met telkens 500 miljoen BEF of 12.394.676,24 euro. De verdeling van deze extra kredieten blijft behouden zoals ze was in 1999. Deze dotatie wordt niet geïndexeerd, noch aangepast aan de economische groei.

De dotatie voor de buitenlandse studenten werd door het Sint-Elooisakkoord aangepast aan het reële aantal studenten. Vanaf 2001 moet deze dotatie enkel aangepast worden aan de inflatie. Dit gebeurde dan ook voor de jaren tot en met 2009. De in deze meerjarenoefening geraamde dotatie houdt rekening met het bedrag dat de Federale Overheid naar de Vlaamse Gemeenschap zou doorstorten.

De derde dotatie betreft de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld. Als gevolg van het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld immers een gewestbelasting. Hierdoor viel een groot deel van de inkomsten voor de Gemeenschappen weg. De genoemde dotatie tracht dit inkomstenverlies te compenseren. Ook hier houdt de in deze meerjarenoefening geraamde dotatie rekening met het bedrag dat de Federale Overheid naar de Vlaamse Gemeenschap zou doorstorten. De dotatie wordt jaarlijks geïnfleteerd.

1.1.4 Gewestbelastingen

Voor de gewestbelastingen was 2002 een scharnierjaar. Door het Lambermontakkoord werden een aantal nieuwe gewestbelastingen ingevoerd, die uiteraard een effect hebben op de inkomsten uit eigen belastingen.

De gewestelijke belastingen voor de begrotingsjaren 2006 en volgende werden geraamd door de Administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management (ABAFIM). Het betreft een eigen raming die gebaseerd is op de raming van de Federale Overheid voor het begrotingsjaar 2005. In tabel M.5 zijn – logischerwijze - de cijfers van de Vlaamse Overheid weergegeven.

Tabel M.5: Gewestbelastingen 2005 – 2009 (in duizend euro)

Gewestbelastingen	2005 BGO	2005 BGC	2006	2007	2008	2009
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0	0	0
Onroerende voorheffing	74.441	74.441	79.401	81.298	83.242	85.235
Belasting op de spelen en weddenschappen	14.652	14.652	16.347	16.347	16.347	16.347
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	28.625	28.625	31.420	31.546	31.673	31.800
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	0	0	0	0	0	0
Registratierechten	1.208.831	1.208.831	1.295.018	1.366.122	1.434.317	1.498.762
Hypotheekrechten	130.461	130.461	139.066	146.714	154.050	160.981
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	770.970	770.970	767.994	791.032	814.760	839.201
Belasting op de inverkeersstelling	182.978	182.978	167.754	172.786	177.970	183.310
Eurovignet	70.869	70.869	71.267	71.267	71.267	71.267
Schenkingsrechten	139.916	139.916	179.741	186.927	194.402	202.176
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	768.097	768.097	817.721	865.744	916.649	970.608
TOTALEN	3.389.840	3.389.840	3.565.729	3.729.783	3.894.677	4.059.687

Aangezien de jaren 2002 en 2003 representatief waren voor de ontvangsten van de *onroerende voorheffing* wordt de groeivoet hier op 2,4% per jaar geschat. Op basis van de realisaties uit het verleden van de belasting op *spelen en weddenschappen* kan worden aangenomen dat de ontvangst een constant verloop kent. De jaarlijkse groei van de belasting op de *automatische ontspanningstoestellen* wordt op 0,4% geraamd. Ook deze raming is gebaseerd op gegevens uit het verleden.

Voor de raming van de *registratierechten* wordt er rekening gehouden met een groeivoet van 7% in 2006. Nadien daalt de groeivoet naar 5,5% in 2007 en vervolgens met 0,5% per jaar. Er wordt aangenomen dat de ontvangst aan *hypotheekrechten* een gelijkaardige tendens volgt als de registratierechten: 6,5% groei in 2006, nadien daalt de groei naar 5,5% in 2007 en vervolgens met 0,5% per jaar.

De gemiddelde groeivoet van de *verkeersbelasting* over de voorgaande jaren toont aan dat er een groei mag verwacht worden van 4,9%. Aangezien de gegevensreeks in dit geval vrij beperkt is, werd er voor gekozen een voorzichtige houding aan te nemen en rekening te houden met een groeivoet van 3%. Er wordt aangenomen dat de ontvangst van de *belasting op de inverkeersstelling* dezelfde tendens volgt als de verkeersbelasting. De ontvangst van het *eurovignet* kende in 2004 een grote groei. Deze groei is te wijten aan een herverdeling van de ontvangsten uit de Duitse pool en zal dus ieder jaar in deze mate doorgestort worden. Er wordt rekening gehouden met een verdere constante ontvangst vanaf 2006.

Op basis van gegevens uit het verleden werd voor de *successierechten* een gemiddelde groeivoet van 10% vastgesteld. Hier dient rekening gehouden te worden met enkele zware superontvangsten die er nog dienen te worden uitgefilterd. Het lijkt dan ook realistisch om met een groeivoet van ongeveer 6% rekening te houden. Met betrekking tot de *schenkingsrechten* werd in 2004 een duidelijke meerontvangst gerealiseerd die te wijten is aan de nieuwe maatregelen die in Vlaanderen getroffen werden. Aangezien men zich hier niet kan baseren op een gegevensreeks van voorgaande jaren wordt voorzichtigheidshalve uitgegaan van een groeivoet van 4% na begrotingsjaar 2006.

1.1.5 Toegewezen ontvangsten

De toegewezen ontvangsten voor de komende begrotingsjaren worden op het niveau van de geassocieerde variabele kredieten gebracht.

1.1.6 Eigen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten

De andere niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten (exclusief de kredietverleningen en deelnemingen) werden voor de begrotingsjaren 2006 en volgende aangepast om ze in overeenstemming te brengen met de vermoedelijke realisaties in het betrokken begrotingsjaar.

De raming van de opbrengst uit de activering van het patrimonium (programma 24.1) is vanaf 2006 gebaseerd op de vermoedelijke realisatie tijdens een ‘normaal’ begrotingsjaar, dat wil zeggen een begrotingsjaar zonder belangrijke éénmalige transacties: 14.154 duizend euro.

De dividendopbrengsten (programma 51.1) worden vanaf begrotingsjaar 2006 geraamd uitgaande van een participatie van het Vlaamse gewest in de GIMV van 40%: 15.296 duizend euro. Voorlopig wordt er met de opbrengst van de toekomstige afbouw van de Vlaamse participatie in de GIMV nog geen rekening gehouden (toch ESR neutraal).

1.1.7 Kredietverleningen en deelnemingen

Ook de opbrengsten uit kredietverleningen en deelnemingen werden voor de begrotingsjaren 2006 en volgende aangepast om ze in overeenstemming te brengen met de vermoedelijke realisaties in het betrokken begrotingsjaar.

De meerjarenraming houdt in deze ontvangstencategorie o.a. rekening met de schuldaflossingen die oorspronkelijk via het Limburgfonds aan het Vlaams Gewest dienden terugbetaald te worden (programma 51.1). Door het opdoeken van het Limburgfonds zal deze taak worden overgenomen door de NV LRM: 22.036 duizend euro voor begrotingsjaar 2006 en 31.235 duizend euro voor begrotingsjaar 2007.

1.1.8 ESR gecorrigeerde ontvangsten

Om de overgang te maken van totale begrote ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten dienen op het eerstgenoemde bedrag een aantal correcties te worden aangebracht. De onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Tabel M.6: ESR gecorrigeerde ontvangsten in de algemene begroting (in duizend euro)

	2005 (bgo)	2005 (bgc)	2006	2007	2008	2009
Totale ontvangsten	19.067.553	19.137.798	19.728.811	20.481.115	21.219.464	21.999.964
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-45	-45.382	-22.114	-31.313	-78	-78
Dotaties van DAB's en VOI's A, B & Sui Generis behorende tot de consolidatiekring (esr code 46 en 66)	0	-412	-23.595	-3.035	-3.035	-3.035
Correctie aanrekening ontvangsten	3.572	2.557	21.680	21.954	22.158	22.282
Totaal	19.071.080	19.094.561	19.704.782	20.468.721	21.238.510	22.019.132

Vooreerst worden ontvangsten, begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR code 8), geneutraliseerd. Een volgende correctie heeft te maken met de consolidatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap met haar instellingen. Dotaties die het ministerie ontvangt van dergelijke instellingen zijn geen eigen ontvangsten, maar interne transfers en dienen bijgevolg verwijderd uit de totale ontvangsten.

De laatste correctie houdt verband met de aanrekening van de ontvangsten. Concreet wordt de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohierungen door de Federale Overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de successierechten en de verkeersbelastingen gaat. Voor deze drie gewestbelastingen wordt er ook door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (¹) een correctie doorgevoerd.

1.1.9 Sensitiviteitsanalyse

1.1.9.1 Samengevoegde en gedeelde belastingen

In deze paragraaf wordt nagegaan in welke mate de samengevoegde en gedeelde belastingen reageren op een wijziging van de relevante parameters.

Onderzoek toont aan dat wijzigingen van parameters in plus een even groot effect op de samengevoegde en gedeelde belastingen hebben dan wijzigingen in min. Enkel de richting van de aanpassing verschilt logischerwijze. Onderstaande tabel geeft een schematisch overzicht van het verrichte onderzoek. Elke onderzochte wijziging had een grootte van 0,1 procentpunt.

¹ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Jaarverslag 2003, blz. 115.

Tabel M.7: Sensitiviteit van de samengevoegde en gedeelde belastingen

Parameter	Effect in begrotingsjaar	
	2005	2006 en volgende
CPI 2005	0,097%	0,096%
BNI 2005	0,059%	0,059%
FC 2005 e.v.	0,113%	0,113% tot 0,116%
FC 2005	0,113%	0,000%
LLN 2005 e.v.	0,074%	0,073% tot 0,068%
LLN 2005	0,074%	0,000%
-18j 2005 e.v.	0,042%	0,043%
-18j 2005	0,042%	0,000%

Een wijziging van de inflatie met 0,1 procentpunt in 2005 heeft in 2005 op de samengevoegde en gedeelde belastingen een effect van 0,097%. De jaren nadien bedraagt dit effect 0,096%. Een wijziging van de economische groei met 0,1 procentpunt in 2005 heeft in 2005 op de samengevoegde en gedeelde belastingen een effect van 0,059%. De jaren nadien bedraagt dit effect eveneens 0,059%.

Een aanpassing van de fiscale capaciteit van de gewesten, van de leerlingenverhouding en van de min 18-jarigen leidt naar een aanpassing van de samengevoegde en gedeelde belastingen van respectievelijk 0,113%, 0,074% en 0,042%. In tegenstelling tot de inflatie en de economische groei hebben deze parameters enkel een invloed op het begrotingsjaar waarin ze gewijzigd worden. Hieruit kan geconcludeerd worden dat ze niet dienen om basisbedragen die in de bijzondere financieringswet vermeld zijn aan te passen – want dit gebeurt door de inflatie en de economische groei – maar om totaalbedragen tussen gewesten en tussen gemeenschappen te verdelen.

Tot slot wordt naast een analyse in procenten in onderstaande tabel ook een analyse in absolute bedragen weergegeven.

Tabel M.8: Sensitiviteit van de samengevoegde en gedeelde belastingen (in duizend euro)

Parameter	2005	2006	2007	2008	2009
CPI 2005	14.055	14.467	15.009	15.561	16.132
BNI 2005	8.568	8.909	9.263	9.632	10.015
FC 2005 e.v.	16.370	17.047	17.822	18.645	19.521
FC 2005	16.370	0	0	0	0
LLN 2005 e.v.	10.791	10.948	11.128	11.277	11.399
LLN 2005	10.791	0	0	0	0
-18j 2005 e.v.	6.148	6.474	6.781	7.031	7.293
-18j 2005	6.148	0	0	0	0

1.1.9.2 Federale dotaties

Onder federale dotaties wordt verstaan de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld, de dotatie ter financiering van het universitair onderwijs voor de buitenlandse studenten en de trekkingsrechten voor tewerkstellingsprogramma's.

Onderstaande tabel geeft opnieuw een overzicht van de sensitiviteit van deze drie dotaties ten opzichte van een wijziging in parameters. Hieruit blijkt dat enkel de inflatie een invloed heeft op de grootte van de dotaties. Concreet zijn alleen de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld en de dotatie ter financiering van het universitair onderwijs voor de buitenlandse studenten inflatiegevoelig.

Tabel M.9: Sensitiviteit van de federale dotaties

Parameter	Effect in begrotingsjaar	
	2005	2006 en volgende
CPI 2005	0,065%	0,065% tot 0,066%
Andere	0,000%	0,000%

Tot slot wordt naast een analyse in procenten in onderstaande tabel ook een analyse in absolute bedragen weergegeven.

Tabel M.10: Sensitiviteit van de federale dotaties (in duizend euro)

Parameter	2005	2006	2007	2008	2009
CPI 2005	504	512	519	527	535
Andere	0	0	0	0	0

1.2 De te consolideren instellingen

Om tot de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen te komen, moet de redenering uiteengezet in paragraaf 1.1.8 ook op deze instellingen worden toegepast. De onderstaande tabel geeft een overzicht van hun eigen ontvangsten. Hierbij werden de instellingen met belangrijke bedragen aan eigen ontvangsten apart vermeld.

Tabel M.11: ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen (in duizend euro)

	2005 (bgo)	2005 (bgc)	2006	2007	2008	2009
VIF	67.028	66.951	50.216	49.716	49.916	50.141
MINA	303.686	221.407	117.568	112.458	113.367	114.293
Loodswezen	65.360	65.360	66.406	67.468	68.548	69.645
Andere DAB's	10.974	11.102	11.159	11.294	11.434	11.576
VDAB	104.630	110.243	110.280	110.280	110.280	110.280
VRT	150.785	150.785	150.785	150.785	150.785	150.785
Kind & Gezin	86.714	85.437	86.679	87.939	89.217	90.516
VVM – De Lijn	116.679	123.898	125.757	127.643	129.557	131.501
Andere VOI's	227.121	245.207	209.282	209.925	210.637	211.323
Totaal	1.132.977	1.080.390	928.132	927.509	933.741	940.060

Het merendeel van de ontvangsten van het VIF kent door de toegekende ad hoc opdrachten een grillig patroon. De ontvangsten uit cijnzen, concessies en retributies kunnen op 17

miljoen euro begroot worden. Deze cijzen, concessies en retributies worden betaald door de concessiehouders van de nevenbedrijven voor het gebruik en de exploitatie van de eigendommen van het Vlaams Gewest. De ontvangsten uit schadevergoedingen betaald door derden als gevolg van de beschadiging aan eigendommen van het Vlaamse Gewest kunnen op 9,6 miljoen euro geraamd worden. Vervolgens bedragen de ontvangsten uit retributies voor het gebruik van openbare domeinen 6,5 miljoen euro. De diversen omvatten o.m. de éénmalige opbrengst van verkopen van gronden. Dit verklaart de terugval vanaf begrotingsjaar 2006.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* zijn in hoofdzaak afkomstig van de milieuheffingen. Deze heffingen worden geïnd door de Vlaams openbare milieu-instellingen. Meer bepaald int OVAM de afvalstoffenheffing, VMM de waterheffingen en VLM de mestheffing.

Ingevolge de hervorming van de watersector zal de oppervlaktewaterheffing grotendeels worden geïnd door de openbare waterdistributienetwerken via de waterfactuur. Hierdoor is de ontvangst van de oppervlaktewaterheffing reeds in 2005 gedaald met 82 miljoen euro. De verwachting is dat de hervorming volledig zal zijn doorgevoerd in 2006. Dit geeft als gevolg dat deze ontvangsten verder terugvallen tot plus minus 45 miljoen euro in de volgende jaren. De ontvangsten in toepassing van het afvalstoffendecreet dalen verder van 38 miljoen euro in 2005 tot 30 miljoen in 2007, daar er steeds minder restfracties dienen te worden gestort.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Loodswezen* worden op 65,3 miljoen euro geraamd voor het begrotingsjaar 2005. Ze bestaan bijna uitsluitend uit loodsgelden. Vanaf begrotingsjaar 2006 wordt er rekening gehouden met een indexering aan 1,6%.

De *VDAB* raamt zijn ESR gecorrigeerde ontvangsten in de periode 2005 tot 2009 op 110 miljoen euro. Dit bedrag is hoofdzakelijk samengesteld uit verkopen van niet-duurzame goederen en diensten (60,4 miljoen euro voortkomende uit eigen of uitbestede opleidingen ten behoeve van bedrijven of uit gezamenlijke projecten met derden zoals bijvoorbeeld werkwinkels), inkomensoverdrachten van E.G. – instellingen (28,7 miljoen euro) en inkomensoverdrachten van de Federale Overheid (begeleidingsplan federaal) en van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (12 miljoen euro).

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VRT* bedragen voor de periode 2005 tot 2009 150 miljoen euro. Deze ontvangsten bestaan hoofdzakelijk uit verkopen van niet-duurzame goederen en diensten (115,9 miljoen euro voortkomende uit sponsoring, radioreclame en andere overeenkomsten met derden) en de recuperatie van belasting op de toegevoegde waarde (26,7 miljoen euro).

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van *Kind en Gezin* bedragen meer dan 86 miljoen euro. De ouderbijdragen – meer dan 82 miljoen euro - zijn hiervan het belangrijkste bestanddeel. De ouderbijdragen kunnen opgesplitst worden in ouderbijdragen voor kinderdagverblijven (31 miljoen euro), ouderbijdragen voor diensten voor opvanggezinnen (51 miljoen euro) en bijdragen voor adoptie (6 duizend euro). Vervolgens ontvangt Kind en Gezin 1,7 miljoen euro aan sociale Maribel. Tot slot zijn er nog ontvangsten die voortvloeien uit de verkoop van niet-duurzame goederen en diensten, en ontvangsten uit het interdepartementaal begrotingsfonds Brussel. Op de ouderbijdragen wordt een jaarlijkse groeivoet van 1,5% toegepast vanaf 2006. De andere ontvangsten worden constant verondersteld in de komende jaren.

De totale ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VVM - De Lijn* bedragen 124 miljoen euro voor het begrotingsjaar 2005. Het merendeel ervan betreft opbrengsten van verkopen van niet-duurzame goederen en diensten. In eerste instantie zijn er de ontvangsten afkomstig van bedrijven in het kader van de Derde Betaler Systemen (DBS), als compensatie voor ingezette voertuigen voor het bedrijf en voor verkochte abonnementen. In tweede instantie worden hier ook de ontvangsten opgenomen voor werken uitgevoerd door de diensten van De Lijn voor derden. Ten derde zijn er de opbrengsten uit publiciteit en andere gerelateerde ruilovereenkomsten. De groei vanaf begrotingsjaar 2006 kan op 1,5% geraamd worden.

1.3 Overzicht

Als de resultaten van de algemene begroting (hoofdstuk 1.1) en van de te consolideren instelling (hoofdstuk 1.2) worden samengevoegd, levert dit het volgende resultaat op aan ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse overheid.

Tabel M.12: ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse overheid (in duizend euro)

	2005 (bgo)	2005 (bgc)	2006	2007	2008	2009
Algemene begroting MVG	19.071.080	19.094.561	19.704.782	20.468.721	21.238.510	22.019.132
Te consolideren instellingen	1.132.977	1.080.390	928.132	927.509	933.741	940.060
Totaal	20.204.057	20.174.951	20.632.914	21.396.229	22.172.251	22.959.192

2 De geconsolideerde uitgaven

Bij de op het eerste zicht belangrijke middelenevolutie mag men niet uit het oog verliezen dat het hier om bruto-beleidsruimte gaat. Deze is uiteraard niet volledig beschikbaar voor nieuwe beleidsinitiatieven. Een belangrijk deel wordt immers reeds ingenomen door de onvermijdelijke dynamiek van de begroting bij ongewijzigd beleid.

In deze meerjarenbegroting wordt getracht om zo precies mogelijk in te schatten op welk ogenblik de betaalverplichtingen op aangegane en aan te gane verbintenissen zich zullen realiseren. Indien bij de inschatting van de betaalkredieten niet alle verplichtingen zouden worden gehonoreerd, ontstaat namelijk het gevaar dat de beleidsruimte van de volgende regering(en) wordt verkleind.

Voor de inschatting van de uitgavenkredieten, wordt concreet vertrokken van een constant-beleid-hypothese op basis van de ingeschreven kredieten zoals voorzien in het ontwerp van aanpassing van de begroting 2005² op geconsolideerde basis. Het effect van de indexatie in meerjarig perspectief in een constant-beleid-hypothese wordt in bijlage 1 beschreven. Ook het effect van éénmalige initiatieven en van aflopende programma's is in de cijfers meegenomen.

Deze meerjarenprospectie houdt geen rekening met de CAO's die afgesloten worden in de sectoren Welzijn, Onderwijs, Mobiliteit en Ambtenarenzaken en bij specifieke instellingen.

Naast de in de begrotingstabellen voorziene cijfers, zijn er nog een aantal juridische verplichtingen die in de komende jaren kunnen worden verwacht. Het gaat om bijvoorbeeld sociaal-rechterlijke verplichtingen in het onderwijs of te verwachten gerechtelijke beslissingen in hangende geschillen met betrekking tot fiscale aangelegenheden of lasten van het verleden. Hetzelfde geldt voor individuele rechten die uit bepaalde regelgevingen ontstaan, voor verplichtingen voortvloeiend uit overeenkomsten inzake infrastructuur met lokale overheden, of voor terugbetaling van kosten aan de spoorwegen. De totale impact kan gespreid over geheel de legislatuur op ongeveer 500 miljoen euro worden geraamd.

Om duidelijk te kunnen aangeven welke evolutie er aan kredieten in de tabellen wordt voorzien, dient er vooreerst een duidelijke definiëring te zijn van de berekeningswijze van de beleids- en betaalkredieten. Deze beleids- en betaalkredieten worden in het kader van de afspraken omtrent de begrotingsnormering berekend op een ESR-geconsolideerde basis. Omdat er geen veralgemeende of vaststaande definitie van ESR-geconsolideerde beleidskredieten beschikbaar is, wordt er hier een definitie voorgesteld, die zo nauw mogelijk aansluit bij de definitie van ESR-geconsolideerde betaalkredieten.

Hierna wordt de term ESR-geconsolideerde beleids- en betaalkredieten afgekort tot beleids- en betaalkredieten.

² Zoals ingediend door de Vlaamse regering bij het Vlaamse Parlement (zonder amendementen).

2.1 Beleidskredieten

Voor de berekening van de beleidskredieten dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de berekening van de beleidskredieten bij het MVG enerzijds en bij de te consolideren instellingen anderzijds

Vooreerst wordt er ingegaan op de berekening van de beleidskredieten bij het MVG.

2.1.1 Beleidskredieten MVG.

Bij de beleidskredieten MVG vertrekt men vanuit de som van de niet-gesplitste kredieten, de bijkredieten voorgaande jaren en de gesplitste vastleggingskredieten. Deze kredieten worden aangevuld met de voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen.³

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, die overwegend ook in de berekening van betaalkredieten dienen doorgevoerd te worden.

Ten eerste wordt de som van bovenstaande kredieten gezuiverd voor de kredieten die voorzien zijn voor participaties en deelnemingen (ESR 8), en voor aflossingen (ESR 9). Deze kredieten dienen namelijk niet te worden meegenomen in de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse Gemeenschap.

Ten tweede wordt een correctie doorgevoerd voor de kredieten die bestemd zijn voor de te consolideren instellingen van de Vlaamse Gemeenschap⁴. Het beleid dat met deze kredieten kan gevoerd worden, wordt verder meegenomen bij de te consolideren instellingen (zie infra). Tenslotte wordt er een correctie doorgevoerd voor de ingeschreven conjunctuurprovisie. Deze conjunctuurprovisie kan namelijk eventueel worden gebruikt voor de afbouw van impliciete schuld, op het moment dat de nu ingeschreven ontvangsten zich effectief zouden realiseren en er niet naar het FFEU worden getransfereerd. In dit geval kan de begrote conjunctuurprovisie uit de beleidskredieten worden getrokken.

³ In meerjarig perspectief (2006-2009) wordt verondersteld dat de geraamde ontvangsten voor elk van deze jaren gelijk zijn aan de bijkomende beleidsruimte op de begrotingsfondsen. Deze premisse kan een afwijking veroorzaken in zoverre bij de aanvang van de referentieperiode niet door eerdere engagementen bevatte saldi beschikbaar zijn.

⁴ Voor het Pensioenfonds en Zorgfonds worden de kredieten die jaarlijks zijn voorzien bij het MVG niet gecorrigeerd en bijgevolg meegerekend als beleidskredieten MVG. De in rekening te brengen reserve-evolutie van deze instellingen worden als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de beleidskredieten (MVG + te consolideren instellingen).

In onderstaande tabel U.1 wordt een overzicht gegeven van de berekeningswijze van de beleidskredieten MVG.

Tabel U.1: Beleidskredieten MVG

		BC 2005	2006	2007	2008	2009
Niet-gesplitste kredieten (NGK + BVJ)	+	14.667.486	15.354.698	15.558.195	15.753.227	15.999.009
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	+	3.714.023	3.801.381	3.915.200	4.020.390	4.132.315
Ontvangsten begrotingsfondsen	+	91.382	82.934	82.951	82.970	82.991
Participaties en Deelnemingen (ESR-8)	-	27.318	43.759	43.760	43.761	43.762
Schuldaflissing (ESR-9)	-	167.327	166.146	135.812	52.248	44.541
Kredieten aan te consolideren instellingen.	-	4.865.163	5.229.160	5.332.168	5.488.982	5.543.685
Conjunctuurprovisie	-	0	92800	92800	92800	92800
TOTAAL	=	13.413.083	13.707.148	13.951.806	14.178.796	14.489.527

Een laatste opmerking die dient gemaakt te worden, heeft betrekking op de ingeschreven intrestkredieten m.b.t. de uitstaande directe en indirecte schuld. Aangezien deze intrestlasten effectief dienen te worden betaald en niet eerder in beleidskredieten zijn voorzien en aangezien er van het standpunt wordt vertrokken dat de definitie van de beleidskredieten zo nauw mogelijk dient aan te sluiten bij de definitie van betaalkredieten, worden de intrestkredieten behouden in de beleidskredieten⁵. Anderzijds is het wel zo dat er met de kredieten die voorzien zijn voor de betaling van intresten geen beleid kan gevoerd worden.

In tabel U.2 worden de intrestkredieten aangeduid die zijn meegenomen in de beleidskredieten m.b.t. het MVG.

Tabel U.2: Intresten MVG (in duizend euro)

	BC 2005	2006	2007	2008	2009
TOTAAL	80.372	61.711	49.171	38.031	29.969

2.1.2 Beleidskredieten van te consolideren instellingen (DAB's en VOI's).

Voor de berekening van de beleidskredieten van de te consolideren instellingen wordt een onderscheid gemaakt tussen de te consolideren instellingen die in hun begroting een opsplitsing maken tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten en de andere instellingen met enkel een begroting in ordonnanceringskredieten.

In meerjarig perspectief (2006-2009) wordt er in de analyse van de uitgaven van de te consolideren instellingen enkel voor MINA en VIF gewerkt met een verdere opsplitsing tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten.

⁵ De correctie m.b.t. de **gelopen** intresten wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de beleidskredieten.

Bij de instellingen met een opsplitsing in de begroting tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten, wordt het vastleggingskrediet (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflossing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi) genomen.

De ingeschreven vastleggingskredieten bevatten in ieder geval ook de machtigingen en gesplitste dotatieartikelen die zijn ingeschreven in de MVG-begroting.

Voor de overige te consolideren instellingen wordt van de hypothese vertrokken dat de vastleggingskredieten gelijk zijn aan de ingeschreven ordonnanceringskredieten (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflossing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi⁶).

Deze vastleggingskredieten worden evenwel nog verder gecorrigeerd voor het geval er een machtiging of een gesplitst dotatieartikel is ingeschreven in de MVG-begroting. In dit geval wordt het verschil tussen de in de MVG-begroting ingeschreven machtiging en het in de MVG-begroting ingeschreven vereffeningskrediet gecorrigeerd op de totaal ingeschreven kredieten van de instelling.

Wat betreft de VOI A FFEU wordt er vanuit gegaan dat de beleidskredieten die hier worden ingeschreven het gevolg zijn van de recuperatie van vroeger gestemde beleidskredieten van vorige begrotingen en van de huidige begroting.

In voorliggende meerjarenbegroting wordt er uitgegaan van een jaarlijkse recuperatie van 125 miljoen euro van niet-aangewende beleids- en betalingskredieten, dit onder de strikte voorwaarde dat deze 125 miljoen euro effectief is gerealiseerd in de middelenbegroting.

Verder in de nota wordt er een voorwaardelijke verdeling van deze extra beleidsmarge voorgesteld (zie infra. 2.5.23)

Voor de bepaling van de evolutie van de impliciete schuld laten we het FFEU evenwel buiten beschouwing, omdat er bij de recuperatie van beleidskredieten ook steeds evenveel betaalkredieten moeten kunnen gerecupereerd worden binnen de begroting van een bepaald jaar. Dit zorgt ervoor dat er bij het ontstaan van beleidskredieten voor het FFEU, er tevens evenveel betaalkredieten voorzien worden om aan de verbintenissen te voldoen. Voor de vergelijking van de beleids- en betaalkredieten wordt bijgevolg het FFEU buiten beschouwing gelaten.

In onderstaande tabel U.3 worden de resultaten weergegeven van de analyse van de beleidskredieten van de instellingen.

Tabel U.3: Beleidskredieten van de te consolideren instellingen (in duizend euro).

	BC 2005	2006	2007	2008	2009
TOTAAL	6.228.077	6.270.958	6.298.719	6.383.968	6.469.323

Met betrekking tot de intrestkredieten kan dezelfde opmerking gemaakt worden als bij het MVG.

Bij de begrotingsopmaak is er bij de instellingen voor 14.432 duizend euro aan intrestkredieten ingeschreven. Het merendeel van deze intrestlasten is afkomstig van de VVM- De Lijn. Bij de begrotingsopmaak 2005 is er voor de VVM- De Lijn namelijk 13.074 duizend euro aan intrestkosten ingeschreven. Het totaal van de ingeschreven intrestlasten bij de overige instellingen bedraagt hierdoor in totaliteit slechts 1.358 duizend euro.

⁶ De in rekening te brengen reserve-evolutie van het Pensioenfonds van de VRT wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de beleidskredieten (MVG + te consolideren instellingen).

In onderstaande tabel U.4. wordt de in meerjarenperspectief vooropgestelde evolutie van de intrestlasten van de VVM- De Lijn en de andere instellingen weergegeven. De evolutie van de intrestlasten van de VVM- De Lijn is het resultaat van de hypothesen die zijn vooropgesteld m.b.t. de uitstaande schuld en de opname van de voorziene leningsmachtigingen. Voor de andere instellingen gaat men uit van een constant bedrag aan intrestlasten van 1.358 duizend euro.

Tabel U.4: Intresten van te consolideren instellingen (in duizend euro).

	BC 2005	2006	2007	2008	2009
VVM- De Lijn	12.929	14.099	15.270	16.443	17.537
Andere instellingen	1.358	1.358	1.358	1.358	1.358
TOTAAL	14.287	15.457	16.628	17.801	18.895

2.1.3 Beleidskredieten MVG + te consolideren instellingen.

In onderstaande tabel U.5 wordt een overzicht gegeven van de totale beleidskredieten van het MVG en de te consolideren instellingen. Hierbij worden tevens correctielijnen m.b.t. gelopen intresten en reserve-evoluties bij het Pensioenfonds, Pensioenfonds VRT en het Zorgfonds ingevoegd.

Tabel U.5: Beleidskredieten MVG + te consolideren instellingen (in duizend euro).

		BC 2005	2006	2007	2008	2009
Beleidskredieten MVG	+	13.413.083	13.707.148	13.951.806	14.178.796	14.489.527
Beleidskredieten te consolideren instellingen	+	6.228.077	6.270.958	6.298.719	6.383.968	6.469.323
Reserve-evolutie Pensioenfonds	-	-82	-3.411	-8.196	-11.110	-17.620
Reserve-evolutie Pensioenfonds VRT	-	19.200	19.200	19.200	19.200	19.200
Reserve-evolutie Zorgfonds	-	24.232	21.400	17.800	14.200	10.600
Correctie gelopen intresten	-	18.646	13.160	17.797	15.649	10.651
TOTAAL	=	19.579.164	19.927.756	20.203.924	20.524.825	20.936.019

2.2 Betaalkredieten.

Voor de berekening van de betaalkredieten, wordt eveneens een opsplitsing gemaakt tussen betaalkredieten bij het MVG en betaalkredieten bij de te consolideren instellingen.

2.2.1 Betaalkredieten MVG.

Bij de betaalkredieten vertrekt men van de sommatie van de niet-gesplitste kredieten, de bijkredieten voorgaande jaren, de variabele kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, zoals in de berekening van het ESR-vorderingensaldo van de Vlaamse overheid. Zo wordt er gecorrigeerd voor uitgaven m.b.t. participaties en deelnemingen (ESR-8), schuldaflossing (ESR-9) en kredieten bestemd voor te consolideren instellingen⁷.

Voor de conjunctuurprovisie wordt aan betaalzijde geen correctie doorgevoerd (zie supra).

Onderstaande tabel U.6 stelt de berekeningswijze van de betaalkredieten MVG voor.

Tabel U.6: Betaalkredieten MVG (in duizend euro).

		BC 2005	2006	2007	2008	2009
Niet-gesplitste kredieten (NGK + BVJ)	+	14.667.486	15.354.698	15.558.195	15.753.227	15.999.009
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	+	3.849.197	3.906.282	3.980.289	4.078.707	4.157.876
VRK's	+	88.116	82.934	82.951	82.970	82.991
Participaties en Deelnemingen (ESR-8)	-	27.318	43.759	43.760	43.761	43.762
Schuldaflossing (ESR-9)	-	167.327	166.146	135.812	52.248	44.541
Kredieten aan te consolideren instellingen.	-	4.923.411	5.215.049	5.319.218	5.487.315	5.542.954
TOTAAL	=	13.486.743	13.918.960	14.122.645	14.331.580	14.608.619

Vergelijkbaar met de berekening van het ESR-vorderingensaldo wordt er geen correctie doorgevoerd voor de ingeschreven intrestkredieten⁸.

2.2.2 Betaalkredieten van te consolideren instellingen (DAB's en VOI's).

Voor de bepaling van de betaalkredieten van de te consolideren instellingen wordt er vertrokken van de voorziene betaalkredieten in de respectievelijke begrotingen van de instellingen.

Hierop worden correcties doorgevoerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflossing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi⁹.

⁷ Net zoals bij de berekening van de beleidskredieten wordt de eventueel in rekening te brengen reserve-evolutie van het Pensioenfonds en Zorgfonds als een correctielijn in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten ingevoegd (MVG + te consolideren instellingen).

⁸ De correctie m.b.t. de **gelopen** intresten wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten.

Zoals hierboven gesteld zijn de betaalkredieten die voorzien zijn bij de VOI A FFEU, gerecupereerde betaalkredieten van voorgaande en het huidige begrotingsjaar. In een zelfde redenering als bij de beleidskredieten wordt het FFEU ook hier buiten beschouwing gelaten.

In het kader van de begrotingsnormering dient er mee rekening gehouden te worden dat de afroaming van betaalkredieten naar het FFEU pas kan gebeuren op het moment dat de geraamde middelen ook effectief worden gerealiseerd. Ten tweede zorgt de werking van het FFEU voor een spreiding van de betaalverplichting doorheen de tijd. Op het moment dat er effectief aan betaalverplichtingen wordt voldaan, wordt tevens het ESR-vorderingensaldo belast.

In onderstaande tabel U.7 wordt een overzicht gegeven van de in meerjarig perspectief voorziene betaalkredieten binnen het FFEU. Deze kredieten zijn opgedeeld volgens betaalverplichtingen op reeds gekende FFEU-middelen en betaalverplichtingen op nieuwe FFEU-middelen. Deze betaalverplichtingen op nieuwe FFEU-middelen zijn het gevolg van de voorziene jaarlijkse recuperatie van beleidskredieten ten belope van 125 miljoen euro.

Tabel U.7: Voorziene betaalkredieten binnen het FFEU (in duizend euro).

	BC 2005	2006	2007	2008	2009
Gekende FFEU-middelen	239.950	143.995	104.704	43.544	15.297
Nieuwe FFEU-middelen	0	6.250	31.250	81.250	106.250
TOTAAL	239.950	150.245	135.954	124.794	121.547

In onderstaande tabel U.8 wordt een overzicht gegeven van de betaalkredieten bij de te consolideren instellingen (excl. VOI A FFEU)

Tabel U.8: Betaalkredieten van te consolideren instellingen (excl. FFEU) (in duizend euro).

	BC 2005	2006	2007	2008	2009
TOTAAL	6.382.871	6.426.137	6.415.498	6.437.533	6.487.352

2.2.3. Betaalkredieten MVG + te consolideren instellingen.

In onderstaande tabel U.9 wordt een overzicht gegeven van de totale betaalkredieten van het MVG en de te consolideren instellingen. Hierbij worden tevens correctielijnen m.b.t. de gelopen intresten en reserve-evoluties bij het Pensioenfonds, Pensioenfonds VRT en het Zorgfonds ingevoegd.

Tabel U.9: Betaalkredieten MVG + te consolideren instellingen (in duizend euro).

		BC 2005	2006	2007	2008	2009
Betaalkredieten MVG	+	13.486.743	13.918.960	14.122.645	14.331.580	14.608.619
Betaalkredieten te consolideren instellingen	+	6.382.871	6.426.137	6.415.498	6.437.533	6.487.352
Reserve-evolutie Pensioenfonds	-	-82	-3.411	-8.196	-11.110	-17.620
Reserve-evolutie Pensioenfonds VRT	-	19.200	19.200	19.200	19.200	19.200
Reserve-evolutie Zorgfonds	-	24.232	21.400	17.800	14.200	10.600
Correctie gelopen intresten	-	18.646	13.160	17.797	15.649	10.651
TOTAAL	=	19.807.618	20.294.747	20.491.542	20.731.174	21.073.140

⁹ De eventueel in rekening te brengen reserve-evolutie van het Pensioenfonds van de VRT wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten (MVG + te consolideren instellingen).

2.3 Evolutie van de impliciete schuld.

In laatste instantie wordt een algemeen overzicht geboden van de op- of afbouw van de impliciete schuld in een meerjarig perspectief (2005-2009). Er wordt ook hier een onderscheid gemaakt tussen de evolutie binnen het MVG en de evolutie binnen de te consolideren instellingen.

Er dient rekening te worden gehouden met de opmerkingen die in bovenstaande paragrafen zijn gemaakt i.v.m. de respectievelijke berekening van de beleids- en betaalkredieten.

Onderstaande tabel U.10 geeft de evolutie van de impliciete schuld als het verschil tussen de in meerjarig perspectief voorziene beleids- en betaalkredieten weer voor het MVG, de te consolideren instellingen en voor geheel de Vlaamse overheid.

Tabel U.10.: Evolutie van de impliciete schuld (in duizend euro).

	BC 2005	2006	2007	2008	2009
Beleidskredieten MVG (a)	13.413.083	13.707.148	13.951.806	14.178.796	14.489.527
Betaalkredieten MVG (b)	13.486.743	13.918.960	14.122.645	14.331.580	14.608.619
Evolutie impliciete schuld MVG (a)-(b)	-73.660	-211.812	-170.839	-152.784	-119.092
Beleidskredieten instellingen (c)	6.228.077	6.270.958	6.298.719	6.383.968	6.469.323
Betaalkredieten instellingen (d)	6.382.871	6.426.137	6.415.498	6.437.533	6.487.352
Evolutie impliciete schuld van de te consolideren instellingen (c)-(d)	-154.794	-155.179	-116.779	-53.565	-18.029
Totaal beleidskredieten (incl. correcties) (f)	19.579.164	19.927.756	20.203.924	20.524.825	20.936.019
Totaal betaalkredieten (incl. correcties) (g)	19.807.618	20.294.747	20.491.542	20.731.174	21.073.140
Evolutie impliciete schuld Vlaamse overheid (f)-(g)	-228.454	-366.991	-287.618	-206.349	-137.121

Er kan vastgesteld worden dat er vanuit een constant-beleid-hypothese een grote afbouw van impliciete schuld wordt voorzien van in totaal meer dan 1,22 miljard euro over de periode 2005-2009. De niet-opname van de conjunctuurprovisie in beleidskredieten verklaart reeds voor 371 miljoen euro bovenstaand cijfer.

Anderzijds dient opgemerkt te worden dat in dit cijfer geen rekening is gehouden met de impliciete schuldafbouw binnen het FFEU ten belope van 547 miljoen euro voor de reeds gekende FFEU-middelen, uiteraard desgevallend te verminderen met de nieuw aangegane impliciete schuld ingevolge heractivering van het FFEU vanaf 2006 (cfr. Tabellen U11 en U12)

2.4 Beleids- en betaalkredieten per thema.

In onderstaande tabellen worden de beleids- en betaalkredieten per thema weergegeven als som van de kredieten bij het MVG en bij de te consolideren instellingen (evenwel zonder verdere correcties). Tenslotte wordt de impliciete schuldevolutie op basis van constant beleid per thema weergegeven.

In tabel U.11 worden de beleidskredieten per thema in een meerjarig perspectief weergegeven.

Tabel U.11: Beleidskredieten per thema.

	BC 2005	2006	2007	2008	2009
Statutaire werking	114.203	114.141	114.852	115.577	116.315
Kanselarij	21.083	20.352	21.211	21.734	22.725
Buitenlands beleid	28.586	28.626	28.678	28.732	28.786
Brussel	38.497	40.245	42.958	44.426	44.901
Statistiek	665	672	679	686	693
Financiën	158.967	128.174	106.574	95.317	87.181
Gebouwen en ambtenaren	740.998	738.444	752.224	763.580	776.886
Onderwijs	8.056.805	8.156.736	8.335.370	8.505.092	8.707.089
Welzijn en gezondheid	2.634.068	2.689.786	2.736.198	2.785.970	2.847.604
Cultuur en Jeugd	418.043	421.217	429.455	435.924	442.556
Toerisme	58.165	56.483	57.161	57.852	58.609
Economie	297.639	307.928	316.196	321.259	327.547
Werkgelegenheid	908.948	915.752	924.440	933.253	942.617
Lokale overheden	1.845.282	1.908.473	1.971.449	2.036.275	2.107.365
Land- en tuinbouw	87.233	87.532	88.116	89.194	90.287
Milieu	714.451	636.726	652.531	656.793	657.014
<i>Milieu (nieuw FFEU)</i>	<i>10.000</i>	<i>10.000</i>	<i>10.000</i>	<i>10.000</i>	<i>10.000</i>
Ruimtelijke ordening	27.894	21.022	21.085	20.459	20.524
Monumenten en huisvesting	387.658	410.069	419.496	420.425	418.902
Wegen en water	1.173.687	1.182.515	1.148.996	1.155.884	1.162.830
<i>Wegen en water (nieuw FFEU)</i>	<i>115.000</i>	<i>115.000</i>	<i>115.000</i>	<i>115.000</i>	<i>115.000</i>
Gemeenschappelijk vervoer	758.600	845.977	877.703	907.839	929.006
Wetenschappen	526.674	514.508	513.029	524.192	528.174
Media	463.600	474.937	458.122	454.231	458.359
Sport	75.510	75.408	75.911	76.406	77.002
Energie	9.338	8.513	7.072	7.114	(*1) 7.157
Inburgering	32.803	34.974	35.386	35.809	36.241
Provisie	61.763	158.896	115.633	68.741	62.480
Totaal (excl. Nieuw FFEU)	19.641.160	19.978.106	20.250.525	20.562.764	20.958.850
<i>Totaal (incl. Nieuw FFEU)</i>	<i>19.766.160</i>	<i>20.103.106</i>	<i>20.375.525</i>	<i>20.687.764</i>	<i>21.083.850</i>

(*1) Via PMV zal bijkomend 25 mio € worden geïnvesteerd in zgn. flexibele mechanismen (aankoop emissiecertificaten / steunen van projecten ontwikkelingssamenwerking ter verbetering van vervuilende uitstoot) met het oog op het behalen van de Kyoto-doelstellingen.

In tabel U.12 worden de betaalkredieten per thema in een meerjarig perspectief weergegeven.

Tabel U.12: Betaalkredieten per thema.

	BC 2005	2006	2007	2008	2009
Statutaire werking	114.203	114.141	114.852	115.577	116.315
Kanselarij	19.791	19.094	19.825	20.306	21.142
Buitenlands beleid	27.318	29.583	29.775	29.829	29.883
Brussel	40.518	40.554	43.342	44.812	44.820
Statistiek	745	659	666	673	680
Financiën	161.838	220.974	199.374	188.117	179.981
Gebouwen en ambtenaren	758.343	760.811	753.192	764.510	777.828
Onderwijs	8.061.102	8.157.268	8.330.590	8.502.694	8.706.059
Welzijn en gezondheid	2.677.012	2.730.034	2.768.836	2.814.174	2.866.477
Cultuur en Jeugd	423.936	421.871	431.656	436.483	442.933
Toerisme	61.054	57.225	57.903	58.596	59.355
Economie	294.874	307.878	315.785	321.080	327.266
Werkgelegenheid	908.415	920.941	929.760	936.994	941.967
Lokale overheden	1.877.686	1.933.072	1.997.777	2.062.314	2.106.945
Land- en tuinbouw	85.955	93.787	94.617	94.037	93.211
Milieu	743.541	688.566	699.619	684.893	665.156
<i>Milieu (nieuw FFEU)</i>	<i>0</i>	<i>500</i>	<i>2.500</i>	<i>6.500</i>	<i>8.500</i>
Ruimtelijke ordening	26.401	22.364	22.157	22.045	21.873
Monumenten en huisvesting	406.506	443.777	427.264	423.817	425.122
Wegen en water	1.205.243	1.282.337	1.230.104	1.177.165	1.176.848
<i>Wegen en water (nieuw FFEU)</i>	<i>0</i>	<i>5.750</i>	<i>28.750</i>	<i>74.750</i>	<i>97.750</i>
Gemeenschappelijk vervoer	820.501	843.267	873.814	909.566	925.713
Wetenschappen	510.790	504.703	504.097	519.013	525.041
Media	463.698	475.035	458.220	454.329	458.457
Sport	75.379	75.408	75.911	76.406	77.002
Energie	10.010	7.624	7.973	7.125	7.168
Inburgering	32.992	35.228	35.401	35.817	36.249
Provisie	61.763	158.896	115.633	68.741	62.480
Totaal (excl. Nieuw FFEU)	19.869.614	20.345.097	20.538.143	20.769.113	21.095.971
<i>Totaal (incl. Nieuw FFEU)</i>	<i>19.869.614</i>	<i>20.351.347</i>	<i>20.569.393</i>	<i>20.850.363</i>	<i>21.202.221</i>

Tabel U.13 geeft de impliciete schuldevolutie per thema weer als verschil tussen de beleids- en betaalkredieten. Bij een negatief teken betekent dit dat er een afbouw van impliciete schuld is. Bij een eventueel positief teken is er een opbouw van impliciete schuld voorzien.

Tabel U.13: Impliciete schuldevolutie per thema.

	BC 2005	2006	2007	2008	2009
Statutaire werking	0	0	0	0	0
Kanselarij	1.292	1.258	1.386	1.428	1.583
Buitenlands beleid	1.268	-957	-1.097	-1.097	-1.097
Brussel	-2.021	-309	-384	-386	81
Statistiek	-80	13	13	13	13
Financiën	-2.871	-92.800	-92.800	-92.800	-92.800
Gebouwen en ambtenaren	-17.345	-22.367	-968	-930	-942
Onderwijs	-4.297	-532	4.780	2.398	1.030
Welzijn en gezondheid	-42.944	-40.248	-32.638	-28.204	-18.873
Cultuur en Jeugd	-5.893	-654	-2.201	-559	-377
Toerisme	-2.889	-742	-742	-744	-746
Economie	2.765	50	411	179	281
Werkgelegenheid	533	-5.189	-5.320	-3.741	650
Lokale overheden	-32.404	-24.599	-26.328	-26.039	420
Land- en tuinbouw	1.278	-6.255	-6.501	-4.843	-2.924
Milieu	-29.090	-51.840	-47.088	-28.100	-8.142
Ruimtelijke ordening	1.493	-1.342	-1.072	-1.586	-1.349
Monumenten en huisvesting	-18.848	-33.708	-7.768	-3.392	-6.220
Wegen en water	-31.556	-99.822	-81.108	-21.281	-14.018
Gemeenschappelijk vervoer	-61.901	2.710	3.889	-1.727	3.293
Wetenschappen	15.884	9.805	8.932	5.179	3.133
Media	-98	-98	-98	-98	-98
Sport	131	0	0	0	0
Energie	-672	889	-901	-11	-11
Inburgering	-189	-254	-15	-8	-8
Provisie	0	0	0	0	0
TOTAAL (excl. Nieuw FFEU)	-228.454	-366.991	-287.618	-206.349	-137.121

2.5 Korte bespreking van de belangrijkste wijzigingen per thema.

2.5.1. Buitenlands Beleid

Met het oog op een snellere honorering van verplichtingen opgebouwd in het verleden, werden de betaalkredieten vanaf 2006 opgetrokken.

2.5.2 Brussel

Binnen deze sector evolueren de kredieten in functie van de indexatie.

Wat het Vlaams Brusselfonds betreft, worden de laatste gevolgen van de overdracht van de niet gebruikte vastleggingsmachtiging 2002 naar 2003 in 2005 en 2006 weggewerkt.

Specifiek voor Brussel wordt voorzien in een verdere volstorting van het Brusselfonds.

2.5.3 Financiën

De evolutie van de beleidskredieten binnen de sector financiën wordt overwegend bepaald door de rente-evolutie op de uitstaande directe schuld. Door de permanente schuldafbouw van de Vlaamse overheid, kan het krediet voor de rente op de schuld jaarlijks met 10 miljoen euro afnemen. Ook voor andere schulden die de Vlaamse overheid als directe schuld beschouwd, zijn er in de toekomst minder kredieten benodigd.

Een belangrijke daling in de kredieten is het gevolg van het éénmalig karakter van het STAGRO-dossier (zie ook beleidsthema Monumenten en Landschappen). In 2005 is hiervoor 20 miljoen euro voorzien binnen het VFLD. In 2006 is er hiervoor 8 miljoen euro voorzien. Vanaf 2007 valt deze uitgave weg en valt het uitgaven-niveau binnen het VFLD terug op het niveau van de begrotingsopmaak 2005.

Het verschil tussen de beleids- en betaalkredieten binnen de sector financiën is volledig toe te schrijven aan het voorzien van een conjunctuurprovisie. Deze conjunctuurprovisie wordt ingeschreven uit voorzichtigheidsoverwegingen. Er wordt met name een buffer voorzien voor het geval de groei van het BNI, zoals opgenomen in de aanpassing van de begroting 2005, zich niet volledig zou realiseren. Hierdoor zouden de komende jaren de inkomsten op basis van de Bijzondere Financieringswet op een lager niveau komen te liggen.

Omdat er voorlopig geen beleidsuitgaven op de kredieten binnen deze buffer voorzien zijn, wordt de conjunctuurprovisie niet in de beleidskredieten en wel in de betaalkredieten meegenomen.

2.5.4 Gebouwen en Ambtenaren

Wat de Gebouwen betreft, worden enerzijds de betaalkredieten voor onderhoud van gebouwen en voor verbouwingen en inrichtingswerken aan gebouwen respectievelijk vanaf 2005 en vanaf 2006 opgetrokken tot het niveau van de beleidskredieten. Daarnaast werd het krediet voor huur van gebouwen vanaf 2006 verminderd met ruim 2,5 miljoen euro ten

gevolg van de éénmalige voorafbetaling van de huur voor het Consciencegebouw en het gebouw in de Koolstraat in 2005.

Wat de Ambtenaren betreft, resulteert het éénmalig karakter van de 1%-besparing in het kader van de wervingsstop in een verhoging van de weddekredieten van 4,3 miljoen euro vanaf 2006. Door een tweede element van de besparingsmaatregelen, de afbouw van de kredieten voor de uitstapregeling voor ambtenaren, dalen de uitgaven vanaf 2008 met 12,7 miljoen euro. In 2006 wordt nog 7,7 miljoen euro ingeschreven. Dit daalt tot 1,7 miljoen euro in 2007, om tenslotte vanaf 2008 volledig weg te vallen.

Verder zijn er in 2006 en 2007 opstappen voorzien voor de kredieten voor de salarissen voor gouverneurs, arrondissementscommissarissen en gewestelijke ontvangers en voor de salarissen voor het personeel dat overgekomen is van federaal in het kader van Lambermont voor Landbouw. Hiervoor zal uit de Lambermontprovisie moeten geput worden.

Na de recente inspanningen om zoveel mogelijk verplichtingen opgebouwd in het verleden te honoreren, werden de betaalkredieten voor informatica, zowel wat werking als investeringen betreft, vanaf 2007 herleid tot op het niveau van de beleidskredieten.

2.5.5 Onderwijs

De stijging met 647 miljoen euro over de periode 2005-2009 is het gevolg van onder andere volgende factoren:

Wat de lonen betreft, wordt voor alle uitgavencategorieën een vergrijzingscoëfficiënt toegepast en het effect van de verjonging op het ziektefenomeen in rekening gebracht. Uiteraard wordt bij de berekening van de loonmassa rekening gehouden met de leerlingenevolutie. Als vertrekpunt inzake RSZ wordt het laatste kwartaal van 2004 genomen. Verder worden de middelen voor CAO VII en CAO I –hoger onderwijs op kruissnelheid gebracht evenals de kredieten die naar aanleiding van de begrotingscontrole 2005 werden toegekend voor Gelijke Onderwijs Kansen. Tijdelijke projecten die in de periode 2006-2009 aflopen worden in mindering gebracht.

Wat OSP betreft, wordt verondersteld dat de trendgroei inzake cursisten in het volwassenenonderwijs vanaf 2007 2% bedraagt, en niet meer 5,2% zoals voorgaande jaren. Dit is een hypothese die moet geconfronteerd worden met het te voeren beleid.

Als gevolg van natuurlijke afvloeiingen worden de uitgaven voor het vastbenoemd AMVD-personeel met 11 mio verminderd op kruissnelheid.

Voor de bijkredieten vorige jaren die betrekking hebben op de lonen werd het gemiddelde van de vorige drie jaren doorgetrokken.

Bij de werkmiddelen worden extra middelen voorzien voor het bereiken van de 100/76 verhouding in toepassing van het Polder-Tivoli akkoord en het decreet secundair onderwijs.

Wat het hoger onderwijs betreft, wordt de decretaal voorziene opstap van de aanvullende middelen voor universiteiten gehonoreerd. In uitvoering van het arrest van het Arbitragehof wordt aan de universiteit Gent in 2006 bijkomende middelen toegekend. De kredieten voor TBS- hogescholen dalen als gevolg van het aflopen van het overgangsstelsel.

Inzake de terugbetaling van de gedeerde inschrijvingsgelden in OSP, wordt de assumptie gemaakt dat deze jaarlijks met 2% stijgen.

De kredieten voor de terugbetaling van de kosten voor openbaar vervoer en de fietsvergoedingen vallen vanaf 2006 terug op de reële kost, nadat in 2004 en 2005 de achterstallen van voorgaande jaren werden ingelopen. Hetzelfde geldt voor de studietoelagen waarvoor de kredieten dalen vanaf 2006.

De beleidsruimte die ontstaan is als gevolg van de besparingen in het secundair en volwassenenonderwijs werd meegenomen als constant beleid, en blijft aldus ter beschikking van het beleidsveld onderwijs.

2.5.6 Welzijn en Gezondheid

De dotatie aan het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand stijgt jaarlijks met 0,64 % ingevolge de weddendrift. Ook de bijkomende plaatsen in de pleegzorg, de internaten en de bijkomende preventieve sociale acties doen de dotatie jaarlijks toenemen.

In de gemeenschapsinstelling van Mol (De Kempen) zullen er in de periode 2006-2007 20 bijkomende plaatsen gerealiseerd worden.

Ook bij Kind en Gezin stijgen de personeelsuitgaven ingevolge veroudering van het personeelsbestand.

In de gehandicaptensector wordt rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van het aantal personen dat gebruik maakt van de Vlaamse inschakelingspremie (VIP) met 350 eenheden. Ook bij de tewerkstelling in het kader van CAO 26 wordt er rekening gehouden met een progressieve groeivoet, oplopend van 30 eenheden in 2006 tot 125 eenheden in 2009. De beschutte werkplaatsen krijgen in 2006 een stijging van 1,5% toegekend, om daarna jaarlijks telkens met 0,5% te stijgen.

Er wordt ook een anciënniteitsverhoging toegekend aan de centra voor integrale gezinszorg, de organisaties, instituten en instellingen voor maatschappelijk opbouwwerk en de centra voor algemeen welzijnswerk.

Het urencontingent in de gezinszorg neemt jaarlijks toe met 2,5%.

In de periode 2005-2009 zullen de hangende verplichtingen van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden voor een bedrag van 157 miljoen euro worden afgebouwd.

2.5.7 Cultuur en Jeugd

De evolutie van de kredieten binnen dit beleidsthema is grotendeels gebonden aan decretaal verankerde regelingen die op kruissnelheid zijn. De kredietevolutie wordt dus grotendeels bepaald door de verrekening van de invloed van de index.

2.5.8 Toerisme

Ingevolge de tragere realisatie van een aantal investeringsprojecten zal Toerisme Vlaanderen een eenmalige opstoot in betaalverplichtingen kennen in 2005. In de begroting 2005 van Toerisme Vlaanderen is 3 miljoen euro voorzien als extra te ontvangen dotatie 2005, omwille van nog niet uitgekeerde kapitaaldotaties. Deze extra ontvangst valt weg vanaf 2006.

2.5.9 Economie

De evolutie van de beleidskredieten wordt grotendeels bepaald door de indexatie van de machtiging van het Hermesfonds.

2.5.10 Werkgelegenheid

Bij begrotingscontrole 2005 werd een kredietverhoging toegestaan van 1,9 miljoen euro om de gevolgen van het standpunt van de BTW-administratie i.v.m. de voorheen toegepaste vrijstelling op beroepsopleidingen op te vangen. Vanaf 2006 bedraagt de meerkost 3,7 miljoen euro.

De bijkomende kredieten waarover de VDAB vanuit de provisies Ondernemingsconferentie en Werkgelegenheidsakkoord kan beschikken worden recurrent doorgetrokken

Het Samenwerkingsakkoord tussen de Staat, de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de sociale economie van 4 juli 2000 - te verlengen begin 2005 voor de periode 2005-2008 - houdt in dat de federale kredieten ter beschikking worden gesteld van het Vlaams gewest voor de uitbouw van de meerwaardeneconomie (voor buurt- en nabijheidendiensten) De in 2005 gestegen federale middelen (toename van 1.1 miljoen euro).

Het ESF-programma loopt af in 2006, maar projecten kunnen nog in uitvoering doorlopen tot 2008. Anderzijds dienen de betaalkredieten van het ESF-agentschap vanaf 2006 substantieel te worden opgetrokken om de betaalverplichtingen op te vangen van projecten die een uitvoeringsvertraging kenden.

2.5.11 Lokale Overheden

De evolutie van beleids- en betaalkredieten binnen dit thema valt volledig te verklaren door de evolutie van het gemeente-, provincie- en stedenfonds, zoals vastgelegd in de desbetreffende decreten en het Regeerakkoord 2004-2009.

2.5.12 Land- en tuinbouw

Binnen dit beleidsthema wordt een belangrijke inspanning geleverd om de impliciete schuld verder af te bouwen. Deze inspanning wordt over de ganse legislatuur aangehouden.

Omwille van de Mid Term Review-hervorming, in het kader van de hervorming van de Europese landbouwsubsiëring, is een extra inspanning voorzien voor de uitbouw van het Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem

2.5.13 Leefmilieu

De hervorming van de watersector die reeds in 2005 resulteerde in een aanzienlijke daling van de geraamde ontvangsten en uitgaven, heeft ook in 2006 een daling van de oppervlaktewaterheffing tot gevolg van 108,5 miljoen euro. Aan uitgavenzijde raamt men de daling van de werkingstoelage aan de waterdistributienetwerken op 60 miljoen euro. Conform de afspraken rond deze hervorming stijgt de werkingstoelage vanaf 2006 met 11 miljoen euro per jaar.

De ontvangsten uit de afvalstoffenheffingen zetten hun neerwaartse trend verder in 2006 en 2007 tot 30 miljoen euro. Ingevolge enkele recente ontwikkelingen zoals de nieuwe wervelbedoven Sleco en het stortverbod in Duitsland wordt geen verdere daling meer voorzien in 2008 en 2009.

In deze cijferreeks is verder voorzien dat de milieuconvenanten met de gemeenten naar de toekomst toe worden verder gezet en dat de budgetten voor aankoop en beheer van natuur-, bos- en duingebieden op het niveau begroting 2005 zullen worden gehandhaafd.

De daling in de totale behoefte aan betalingskredieten wordt veroorzaakt door o.a. het aflopen van de uitgaven voor de afbouw van de veestapel, de zogenaamde “warme sanering” .

2.5.14 Ruimtelijke Ordening

De beleidskredieten binnen het beleidsdomein ruimtelijke ordening nemen t.o.v. de budgetcontrole 2005 af omwille van de verlaagde inschatting van de inkomsten binnen het Vernieuwingsfonds. Bij de budgetcontrole 2005 wordt er nog voor 9,9 miljoen euro voorzien. Vanaf 2006 verlaagd deze inschatting naar 3 miljoen euro. Deze verlaging is toe te schrijven aan de afbouw van de achterstand in de behandeling van de bezwaren op de leegstandsheffing, omwille van de recente wijziging in de reglementering.

Vanaf 2007 worden er tevens minder kredieten voorzien voor de opleiding en betaling van gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren. Tegen het jaar 2007 wordt namelijk verwacht dat de meeste gemeenten hun subsidiëring voor de opleiding van de stedenbouwkundige ambtenaar zullen aangevraagd hebben.

Op het vlak van de betaalkredieten wordt de lichte opbouw van impliciete schuld bij de aanpassing van de begroting 2005 binnen de sector omgebogen in een afbouw vanaf 2006.

2.5.15 Monumenten en Huisvesting

Voor restauratiepremies privé sector en sector eredienssten wordt een belangrijke inspanning geleverd om de opgelopen betalingsverplichtingen in te halen.

Naast de gewone indexatie van de kredieten wordt vanaf 2006 terug voorzien in een normale rentesubsidie voor het Vlaams Woningfonds. Vanaf 2007 wordt de verlenging van de huurcompensaties aan Lokale Huisvestingsinstanties in het kader van de alternatieve financiering van de sociale huisvesting voorzien.

Verder dient er te worden opgemerkt dat er bij de bepaling van de beleidskredieten voor de investeringssubsidies aan de VHM met dezelfde rentestand is gewerkt als bij de budgetcontrole 2005.

Op het vlak van de evolutie van de impliciete schuld wordt de voorziene afbouw bij de budgetcontrole 2005, nog versterkt doorgezet in 2006. Deze afbouw situeert zich vooral bij de subsidiëring van bouw en renovatie en bij de investeringsprogramma's van de VHM. Vanaf 2007 wordt de afbouw van impliciete schuld op een lager niveau doorgezet.

2.5.16 Wegen en Water

De beleids- en betaalkredieten bij wegen en water worden voor ruim 75% gestuurd door de evolutie van de kredieten in het Vlaams Infrastructuurfonds.

De evolutie van de beleids- en betaalkredieten van de andere instellingen wordt enerzijds bepaald door het wegvallen van enkele eenmalige uitgavenposten (zoals bvb. sanering van het terrein van Forges de Clabecq en het herstel van de instorting van de Verbrande Brug door de NV Waterwegen en Zeekanaal of de eenmalige investeringsuitgaven bij DAB Linkerschelde-oever), anderzijds voornamelijk door de evolutie van de inflatie.

De **beleidskredieten** bij het VIF worden beïnvloed door het wegvallen van bepaalde eenmalige uitgaven gefinancierd met de opbrengsten van verkopen van gronden, waarbij het VIF als doorgeefluik fungeert. Tevens worden ook extra middelen uitgetrokken voor de invoering van de zone 30 rond de scholen.

Ook via het FFEU zullen er vanaf de begroting 2006 nieuwe investeringsprojecten inzake wegwerken van gevaarlijke punten worden geïnitieerd.

Voorzien jaarlijks bedrag van 100 mio €

Het gros van de uitgavenkredieten voorzien in de begroting van het MVG gaat naar de waterwegen (55% beleidskrediet), meer bepaald naar de voor Vlaanderen economisch noodzakelijke **baggerwerken** (€143,9 mio jaarlijks). Deze middelen laten toe om blijvend de toegang tot de havens te verzekeren. Hierdoor kan Vlaanderen zowel zijn rol als logistieke wereldspeler verzekeren als zijn economische groei en de tewerkstelling stimuleren. De middelen gaan naar een veelheid van projecten zoals o.m. de onderhoudsbaggerwerken in de Westerschelde en de uitbreiding van de tijdokken.

De **betaalkredieten** stijgen door de afbouw van het encours. De snellere evolutie van de betaalkredieten speelt zich vooral af in 2006, met extra betaalruimte voor de onderhoudswerken in de havens, de havenkapiteindiensten en de veiligheidsuitgaven voor de bevaarbare waterlopen.

2.5.17 Gemeenschappelijk Vervoer

De **exploitatie-dotatie** van de Vlaamse Vervoersmaatschappij wordt beïnvloed door enerzijds de opstappen inzake basismobiliteit en anderzijds van een reeks parameteraanpassingen zoals die in de beheersovereenkomst geregeld zijn.

De opstappen bieden extra geld voor zowel het project basismobiliteit als voor de uitvoering van het zgn. Netmanagement. Voor basismobiliteit komt dit neer op een extra jaarlijks,

cumulatief bedrag van 15 miljoen euro in zowel 2005 als 2006, waardoor het jaarlijks beschikbare bedrag voor deze post stijgt van 101,5 miljoen euro in 2005 naar 116,5 miljoen euro in 2006. Voor de realisatie van netmanagement wordt vanaf 2007 t.e.m. 2009 cumulatief jaarlijks 18 miljoen euro extra toegekend. Hierdoor stijgt het beschikbare bedrag voor mobiliteitsconvenants van €1,8 mio in 2006 tot €9,8 mio in 2007, €47,8 mio in 2008 en €65,8 mio in 2009.

De parameteraanpassingen houden verband met de voornaamste kostenposten van de resultatenrekening van de Lijn: lonen, verbruiken, brandstoffen, elektrische energie, exploitanten, goederen en diensten, afschrijvingen, verzekeringen en financiële kosten. Sommige van deze parameters evolueren in functie van de inflatie (lonen, verbruiken, goederen en diensten), andere worden door afgesloten contracten met derden-exploitanten of door de gevolgde bedrijfspolitiek ivm investering en financiering bepaald (financiële kosten, afschrijvingen).

De **investeringsdotatie** op de administratieve begroting werd begroot op €56,274 mio jaarlijks en doorgetrokken. Daarnaast ontvangt De Lijn volgens de beheersovereenkomst ook nog jaarlijks €19,394 mio vanuit het VIF.

2.5.18 Wetenschappen

De kredieten binnen de sector wetenschappen zijn gebaseerd op een constant-beleid-hypothese t.o.v. de budgetcontrole 2005. Dit betekent bijgevolg ook dat er in voorliggende oefening geen bijkomende kredieten voorzien zijn in het kader van het Pact van Vilvoorde en het Verdrag van Lissabon.

Omwille van het wegvallen éénmalige initiatieven en omwille van technische redenen vallen de beleidskredieten voor wetenschappen evenwel in de cijferreeksen terug.

De participatie van PMV in het VITO voor het MilieuInnovatiePlatform valt weg vanaf 2007. De inkomsten vanuit het Hermesfonds voor de oprichting en werking van verschillende Vlaamse excellentiepolen dalen. Tenslotte is vanaf 2006 geen inhaalbeweging meer nodig voor kredieten m.b.t. het Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek bij hogescholen.

2.5.19 Media

Tot 2006 wordt uitgegaan van een continuering van de huidige overheidsfinanciering die jaarlijks aangroeit met 4%. De huidige beheersovereenkomst loopt af in 2006. In afwachting van de nieuwe beheersovereenkomst 2007 – 2011, wordt vanaf 2007 rekening gehouden met een indexstijging van 1,5%.

2.5.20 Energie

Het éénmalig project betreffende specifieke informaticakosten voor de ontwikkeling van een energieprestatiedatabank wordt geraamd op 3 miljoen euro gespreid over 2 jaar (2005-2006). De personeels- en werkingskosten verbonden aan de werking van het Verificatiebureau dat in de schoot van het VITO belast is met auditconvenant rond energie-efficiëntie in de industrie werden vanaf 2006 vanuit dit beleidsthema overgeheveld (daling met 1 miljoen euro)

2.5.2.21. Inburgering

Om de subsidiëring van een volledig jaar werking van de onthaalbureaus voor meerderjarige en minderjarige nieuwkomers te garanderen, worden de kredieten verhoogd met 2 miljoen euro vanaf 2006.

2.5.2.2. Provisie

Voor de toelichting omtrent de evolutie van de provisie wordt verwezen naar de bijlagen 1 en 2 waarin naast de hypothese omtrent de in te schrijven indexprovisie, ook de aannames inzake de overige grote provisionele kredieten worden behandeld.

2.5.2.3. Nieuw FFEU

Indien er jaarlijks 125 miljoen euro aan beleids- en betaalkredieten kan worden gerecupereerd, wordt volgende opdeling van de FFEU-kredieten voorgesteld:

- 100 miljoen voor het wegwerken van gevaarlijke punten;
- 7,5 miljoen voor waterwegen;
- 10 miljoen voor bodemsanering;
- 7,5 miljoen voor de sanering van slib (amoras).

3 De meerjarenbegroting in het kader van de normering

3.1 Het vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid

Tabel N.2 toont de berekening van het vorderingensaldo voor de Vlaamse Overheid. De tabel bestaat uit twee delen: de berekening van het vorderingensaldo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Vertrekkende van het begrotingssaldo wordt het vorderingensaldo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap berekend. Het begrotingssaldo wordt bepaald als het verschil tussen de begrote ontvangsten exclusief leningopbrengsten en de begrote uitgaven, zijnde ordonnanceringskredieten (NGK, GOK, VRK en BVJ). Vervolgens worden op dit resultaat een aantal correcties aangebracht. Vooreerst worden ontvangsten en uitgaven begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (esr code 8) geneutraliseerd. Hetzelfde gebeurt met uitgaven om directe en indirecte schuld af te lossen (esr code 9). De begrotingsuitgaven die het vorderingensaldo beïnvloeden worden dus gecorrigeerd met deelnemingen en kredietverleningen (code 8) en met aflossingen op de overheidsschuld (code 9).

Een volgende correctie heeft te maken met de aanrekening van de ontvangsten. In concreto wordt de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohieringen door de federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat. Ook het Instituut voor de Nationale Rekeningen voert voor de gewestbelastingen een correctie door (¹⁰).

Het berekenen van het vorderingensaldo op geconsolideerde basis impliceert bovendien dat de financiële stromen van en naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Dit is consolidatie. Vandaar dat zowel aan uitgaven-, als aan ontvangstenzijde respectievelijk de dotaties aan, als de dotaties van de te consolideren instellingen worden geneutraliseerd.

Om tot slot tot het vorderingensaldo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap te komen, wordt nog een laatste correctie gemaakt voor de gelopen interesten – enkel de interesten die op het betrokken begrotingsjaar betrekking hebben komen in aanmerking – en voor de reservevorming bij de VZW Vlaams Pensioenfonds en bij het pensioenfonds van de VRT.

Het tweede deel bestaat uit de berekening van het vorderingensaldo bij de te consolideren instellingen. Dit zijn de instellingen behorend tot de sector overheid: de DAB's, de VOI's A, B en sui generis. Tot deze laatste categorie behoren ook de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's). In de berekening worden de wetenschappelijke instellingen en universiteiten niet meegerekend daar hierover geen begrotingsgegevens gekend zijn.

Hier wordt een gelijkaardige redenering toegepast. Vertrekkende van het begrote bedrag aan ontvangsten en uitgaven wordt via het becijferen van een aantal correcties tot het vorderingensaldo gekomen. De ESR gecorrigeerde ontvangsten en uitgaven houden ook in dat

¹⁰ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Jaarverslag 2003, blz. 115

langs ontvangstenzijde het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar en de opnemingen uit het reservefonds niet worden meegerekend. Langs uitgavenzijde worden dan weer het naar een volgend begrotingsjaar over te dragen saldo en de toewijzing aan het reservefonds niet meegerekend. Vanaf 2005 brengt de hervorming van de watersector met zich mee dat Aquafin opnieuw aan de voorwaarden voldoet om niet langer met de overheid geconsolideerd te worden. In concreto betreft het vooral het verleggen van 2 van de 3 essentiële risico's. De instellingen VVM-De Lijn, de NV Waterwegen en Zeekanaal en de NV Scheepvaart behoren wel tot de consolidatiekring.

Het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid wordt bekomen door de resultaten van het eerste en het tweede deel samen te voegen. Los van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de te consolideren instellingen wordt er nog een correctie toegepast ten belope van de reservevorming bij het Vlaams Zorgfonds. Hoewel het Vlaams Zorgfonds een VOI van het type A is, wordt ze niet meegeconsolideerd met de sector overheid binnen entiteit II, maar wel met de sector sociale zekerheid binnen entiteit I. Haar reservevorming verbetert dus het saldo van de sociale zekerheid. De Vlaamse overheid mag deze reservevorming op haar conto schrijven. Het resultaat dat hier uit voortvloeit, is het gecorrigeerd vorderingensaldo van de Vlaamse overheid.

Tot slot wordt er nog rekening gehouden met een bepaalde graad van onderbenutting van de kredieten. In het verleden is trouwens gebleken dat de resultaten van begrotingsuitvoering in belangrijke mate verschillen van de bij de opmaak of controle van de begroting geraamde uitgaven en saldi. Zowel voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap als voor de te consolideren instellingen wordt rekening gehouden met een bepaalde graad van onderbenutting van de uitgavenkredieten. Deze onderbenutting heeft een positief effect op het vorderingensaldo.

3.2 De norm

Met betrekking tot de na te leven norm wordt er vertrokken van het scenario B van de Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005, en van het tienjarig genormeerd traject (2001-2010) van de Hoge Raad van Financiën zoals het in het Jaarverslag 1999 beschreven staat. De Vlaamse regering heeft in het verleden reeds meermaals haar engagement ten aanzien van scenario B - het strengste scenario – benadrukt. Deze cijfers werden bevestigd op de laatste ICFB dd. 1 juni 2005.

Op dit basisscenario worden normcorrecties toegepast voor kredietverleningen en deelnemingen (normverzwaring ten belope van 126,8 miljoen euro), voor het verdwijnen van het Alesh mechanisme (normversoepeling ten belope van 51,7 miljoen euro voor het begrotingsjaar 2006, nadien afnemend) en tenslotte de aanvaarde normverstrenging ten belope van 31,1 mio in ruil voor de vrijstelling van de werkgeversbijdrage (13,07%) op het vakantiegeld van de ambtenaren.

Voorlopig voorziet de Vlaamse Overheid geen gebruik te maken van de mogelijkheid om op basis van artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 een afwijking op de na te leven HRF-norm te bekomen. Deze afwijking bedraagt 1% van de door de

Federale Overheid aan de betrokken entiteit toegewezen middelen inzake samengevoegde en gedeelde belastingen en dit bij ongewijzigde financieringsstelsel.

Tabel N.1 toont de berekening van de na te leven norm voor de begrotingsjaren 2006 en volgende.

Tabel N.1: Begrotingsnorm (in miljoen euro)

		2006	2007	2008	2009	2010
HRF scenario B	Basis	242,9	198,3	138,8	74,4	0,0
Correcties	<i>Codes 8 (KVD)</i>	126,8	126,8	126,8	126,8	126,8
	<i>Alesh</i>	-51,7	-51,8	-44,7	-43,5	-39,7
	<i>Vakantiegeld 13,07%</i>	31,1	31,1	31,1	31,1	31,1
	<i>HRF-afwijking tbv 1%</i>	0	0	0	0	0
	Totaal correcties	106,2	106,1	113,2	114,4	118,2
Begrotingsnorm		349,1	304,4	252,0	188,7	118,2

Tabel N.2 toetst het meerjarig begrote vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid aan de te respecteren norm.

Uit deze toets blijkt dat het vorderingensaldo berekend op basis van de algemene begroting tussen 5,8 en 7,4 miljard euro schommelt. De bijdrage van de te consolideren instellingen is negatief; ze schommelt rond 5,6 miljard euro. Dit heeft uiteraard vooral te maken met de wijze van consolideren. In de algemene begroting worden immers uitgaande dotaties buiten beschouwing gelaten (en bijgevolg uitgaven); bij de instellingen zijn dit inkomende dotaties (en bijgevolg inkomsten).

Uit deze toets blijkt vooral dat Vlaanderen voorziet om haar aangegane engagementen in de toekomst na te leven. Voor het begrotingsjaar 2006 wordt er een licht overschot ten opzichte van de te respecteren norm voorzien. Naar 2009 loopt dit overschot op tot 1,8 miljard euro. Op deze wijze levert Vlaanderen onmiskenbaar – opnieuw - een essentiële bijdrage tot de verdere gezondmaking van 's lands openbare financiën.

Tabel N.2: Normnaleving door de Vlaamse Overheid (in duizend euro)

	ESR-effect	2006	2007	2008	2009
Algemene begroefing MVG					
Ontvangsten	+	19.728.811	20.481.115	21.219.464	21.999.964
Uitgaven	-	19.343.914	19.621.435	19.914.904	20.239.876
	=	384.897	859.680	1.304.560	1.760.088
Begrotingsaldo algemene begroefing MVG					
Ontvangsten	+	19.728.811	20.481.115	21.219.464	21.999.964
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	-22.114	-31.313	-78	-78
Dotaties van DAB's en VOI's A, B & Sui Generis behorende tot de consolidatiekring (esr code 46 en 66)	-	-23.595	-3.035	-3.035	-3.035
Correctie aanrekening ontvangsten	+/-	21.680	21.954	22.158	22.282
	=	19.704.782	20.468.721	21.238.510	22.019.132
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroefing MVG					
Uitgaven	-	19.343.914	19.621.435	19.914.904	20.239.876
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	+	43.759	43.760	43.761	43.762
Dotaties aan DAB's en VOI's A, B & Sui Generis behorende tot de consolidatiekring (esr code 41 en 61)	+	5.215.049	5.319.218	5.487.315	5.542.954
Aflossingen directe schuld (esr code 9)	+	166.146	135.812	52.248	44.541
Correctie gelopen intresten	+/-	13.160	17.797	15.649	10.651
Reservevorming Pensioenfondsv RT	+/-	19.200	19.200	19.200	19.200
Reservevorming Pensioenfondsv	+	-3.411	-8.196	-11.110	-17.620
	=	13.890.011	14.093.844	14.307.841	14.596.388
Vorderingsaldo algemene begroefing MVG (a)					
	=	5.814.771	6.374.877	6.930.669	7.422.744
Te consolideren instellingen					
ESR gecorrigeerde ontvangsten te consolideren DAB's					
ESR gecorrigeerde ontvangsten te consolideren VOI's	+	245.349	240.936	243.265	245.655
ESR gecorrigeerde uitgaven te consolideren DAB's	+	682.783	686.572	690.476	694.405
ESR gecorrigeerde uitgaven te consolideren VOI's	-	1.187.649	1.140.946	1.090.481	1.065.808
ESR gecorrigeerde uitgaven te consolideren VOI's	-	5.238.488	5.274.552	5.347.052	5.421.544
ESR gecorrigeerde uitgaven FFEU	-	150.245	135.954	124.794	121.547
	=	-5.648.250	-5.623.944	-5.628.585	-5.668.840
Vorderingsaldo te consolideren instellingen (b)					
Vorderingsaldo (a) + (b)	=	166.521	750.933	1.302.083	1.753.905
Reservevorming/intering Zorgfonds	+/-	21.400	17.800	14.200	10.600
Onderbenutting MVG 2% op niet-loonkredieten		83.340	84.563	85.847	87.578
Onderbenutting VOI's 5% op niet-loonkredieten		96.392	96.232	96.563	97.310
Gecorrigeerd vorderingsaldo	=	367.653	949.529	1.498.693	1.949.393
Te behalen saldo	=	349.210	304.460	252.060	188.760
Verschil tov de te behalen norm in constant-beleid-hypothese	=	18.443	645.069	1.246.633	1.760.633

4 Schuld

Onderstaande tabel en grafiek geven een beeld van de schuldpositie van de Vlaamse Gemeenschap sinds eind 1990. Hieruit kan afgeleid worden dat de schuld haar maximum bereikte eind 1995. Vanaf 1996 is een gestage afbouw merkbaar. Ook deze legislatuur worden de inspanningen inzake schuldafbouw verder gezet zodat tegen eind 2009 de Vlaamse schuld quasi volledig zal weggewerkt zijn.

Het spreekt voor zich dat deze schuldafbouw, hoofdzakelijk in combinatie met een dalende rente ook een positieve invloed heeft gehad op de evolutie van de rentelasten van de Vlaamse Gemeenschap.

Via dit gezond financieel beheer, waarbij de budgettaire ruimte die noodzakelijk is voor intrestlasten en kapitaalsaflossingen beperkt wordt, komen jaar na jaar meer middelen vrij voor andere beleidsdoeleinden.

Tabel S.1: Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1990-2009.

Datum	In duizend euro			Indices		
	Directe schuld	Indirecte schuld	Totale Schuld	Directe schuld	Indirecte schuld	Totale Schuld
31/12/90	0	5.731.174	5.731.174		100,00	100
31/12/91	570.155	6.010.600	6.580.755	100,00	104,88	114,82
31/12/92	941.995	6.370.789	7.312.784	165,22	111,16	127,60
31/12/93	1.772.439	6.378.548	8.150.987	310,87	111,30	142,22
31/12/94	2.317.804	5.411.987	7.729.791	406,52	94,43	134,87
31/12/95	4.078.220	4.201.547	8.279.767	715,28	73,31	144,47
31/12/96	4.148.349	3.951.101	8.099.450	727,58	68,94	141,32
31/12/97	3.904.992	3.727.129	7.632.121	684,90	65,03	133,17
31/12/98	3.447.207	3.156.453	6.603.660	604,61	55,08	115,22
31/12/99	3.257.709	2.828.413	6.086.123	571,37	49,35	106,19
31/12/00	2.732.570	2.589.720	5.322.290	479,27	45,19	92,87
31/12/01	2.736.593	1.814.167	4.550.761	479,97	31,65	79,40
31/12/02	2.143.938	1.739.953	3.883.891	376,03	30,36	67,77
31/12/03	1.715.589	31.974	1.747.563	300,90	0,56	30,49
31/12/04	1.176.476	28.238	1.204.714 (*1)	206,34	0,49	21,02
31/12/05	831.231	24.327	855.558	145,79	0,42	14,93
31/12/06	417.825	20.422	438.247	73,28	0,36	7,65
31/12/07	233.171	17.030	250.201	40,90	0,30	4,37
31/12/08	181.722	13.481	195.203	31,87	0,24	3,41
31/12/09	88.463	9.766	98.229	15,52	0,17	1,71

(*1) bedrag exclusief kas en beleggingen : wanneer men echter ook deze verrekend daalt het bedrag van de uitstaande schuld eind 2004 tot 1.176,5 mio €

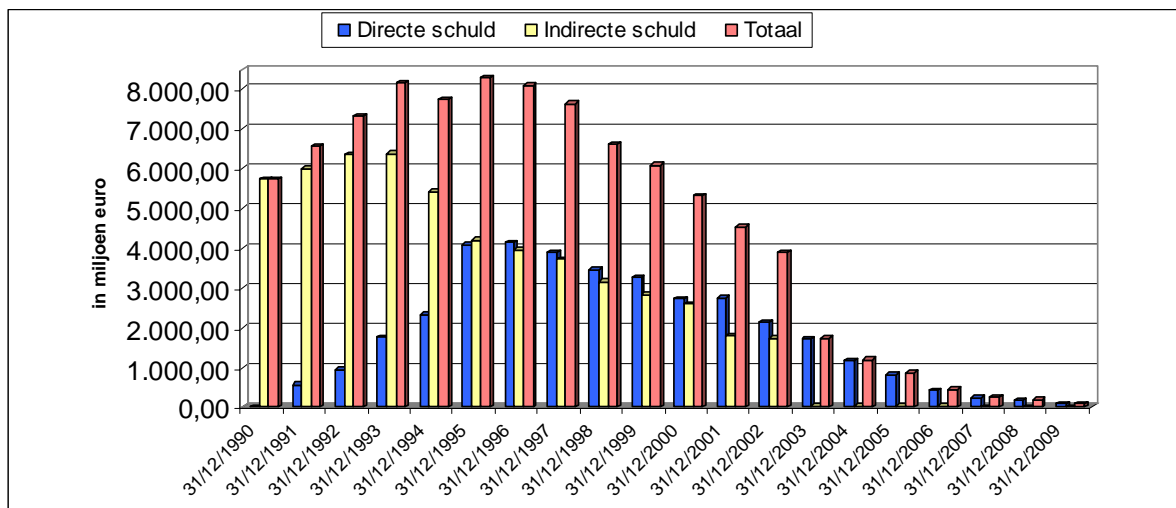
Volgende randbemerkingen zijn noodzakelijk voor de juiste interpretatie van deze cijfergegevens.

1. In de loop van 1995 werden binnen de sector Huisvesting een aantal leningen overgeheveld van de indirecte naar de directe schuld. Het betrof de leningen aangegaan

voor de uitbetaling van bouw-, koop- en saneringspremies alsook de herfinancieringsleningen hiervan. De uitstaande schuld voor deze leningen bedroeg eind 1994 samen 587.235 duizend euro. In dit zelfde jaar werden ook de Ex-Ardifinleningen in de directe schuld geïntegreerd net als een eerste gedeelte t.b.v. 237.928 duizend euro van het F.N.S.V.-krediet dat door de Vlaamse Gemeenschap overgenomen werd.

2. Vanaf 1998 werd de schuld uit de Universitaire sector (Academische sector) overgebracht van de indirecte naar de directe schuld. Deze schuld was per eind 1997 230.541 duizend euro. Tevens werd een tweede gedeelte van het F.N.S.V.-krediet t.b.v. 45.488 duizend euro bij de directe schuld gevoegd.
3. Eind 1999 werd nogmaals het aandeel van het F.N.S.V.-krediet in de directe schuld verhoogd met dit keer 416.461 duizend euro.
4. In 2000 werden na opmerkingen van het Rekenhof en de interne auditor de schulden van de toenmalige B.R.T.N. en van het V.I.Z.O. niet langer opgenomen bij de indirecte schuld maar bij de gewaarborgde schuld. De openstaande schulden voor deze instellingen bedroegen eind 2000 respectievelijk 2.058 duizend euro en 18.109 duizend euro.
5. In 2001 werd door de Vlaamse regering beslist om het overheidsaandeel van de Vlaamse Gemeenschap in de leningslasten van de lagere overheden over te hevelen van de indirecte naar de directe schuld. Door deze beslissing werd de indirecte schuld verminderd met 549.907 duizend euro en de directe schuld vermeerderd met dit zelfde bedrag.
6. Eind 2003 verdween het Vlaams aandeel in de A.L.E.S.H.-schuld uit de indirecte schuld. Conform de principebeslissingen wordt deze schuld (1.634.791 duizend euro) immers door de V.H.M. overgenomen.
7. Bij de prognoses (2005 – 2009) werd uitgegaan van volgende premissen: geen vervroegde terugbetalingen en geen opbouw van nieuwe schuld.

Grafiek S.1: Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1990-2009.

Het in supra weergegeven schuldniveau vloeit voort uit een strikte toepassing van de juridische schulddefinities van het Vlaamse kas-, schuld- en waarborgdecreet. Deze definities verschillen soms van de ESR-definities die uitgaan van economische interpretatie. Zo houdt het schuldniveau van eind 2004 o.a. geen rekening met de LT-schuld van de V.V.M. De Lijn. De Lijn werd op dat ogenblik ook nog niet mee geconsolideerd, ondertussen is dat wel het geval. Vandaar de intentie om de bovenvermelde reeksen te confronteren met de technische ESR-definities en aldus tot een verfijning van de cijfers te komen.

Bijlage 1 Effect van de indexatie in een constant-beleid-hypothese.

De uitgavenevolutive wordt beïnvloed door de economische prognoses van de jaren 2006 tot en met 2009. Wat betreft de uitgavenkant blijft de invloed echter hoofdzakelijk beperkt tot de invloed van de inflatie, gemeten op basis van de gezondheidsindex. Het is deze index die bepalend is voor de evolutie van de lonen. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met een stijging van andere (werkings-)uitgaven dan lonen door een (al dan niet) gedeeltelijke verrekening van de levensduurte, gemeten in termen van de gezondheidsindex. In de tabel hieronder worden de in voorliggende meerjarenbegroting aangehouden prognose voor de inflatiecijfers (GZI) voor de jaren 2005-2009 weergegeven.

Tabel B.1: Gezondheidsindex.

	2006	2007	2008	2009
GZI	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%

De begroting van de Vlaamse gemeenschap werkt met twee indexmechanismen. Enerzijds maakt men gebruik van de zogenaamde indexprovisie en anderzijds wordt het klassieke indexeringmechanisme gebruikt.

Indexprovisie Pr. 24.6 Ba. 11.01.

Een aantal kredieten binnen de Vlaamse uitgavenbegroting worden geïndexeerd op basis van het indexeringsmechanisme dat voor de lonen van de ambtenaren (wet van 1 maart 1977) toegepast wordt. Het principe hierbij is dat de tweede maand nadat het voortschrijdende gemiddelde van de gezondheidsindex de waarde van de spilindex overschreden heeft, de lonen toenemen met 2%. Dit betekent dat men een budgettaire weerslag krijgt in het jaar van de overschrijding van de spil, behalve wanneer de spilindex wordt overschreden in de laatste twee maanden van het jaar.

Op basis van de in de begroting toegekende code wordt voor elke basisallocatie bepaald of gebruik gemaakt wordt van de loonprovisie of niet. Voor iedere basisallocatie, opgenomen in de loonprovisie, past men het hierboven beschreven mechanisme toe op het loonaandeel van de desbetreffende basisallocatie.

Om voorspellingen van de sprongen van de spilindex voor de periode 2006-2009 te maken, wordt gekeken naar de maandelijkse evolutie van de gezondheidsindex. Het Planbureau geeft voorspellingen op maandbasis voor 2005. Op basis van de gerealiseerde maandelijkse indexen 2003 en 2004 en de voorspelde maandelijkse indexen 2005 wordt een gemiddelde maandelijkse indexafwijking berekend ten opzichte van de gemiddelde jaarindex. Voor de berekening wordt steeds gebruik gemaakt van de gezondheidsindex. Voor 2006 worden deze maandelijkse afwijkingen verrekend op de vooropgestelde jaarindex (op basis van een inflatieritme van 1,5%) om een raming te krijgen van de maandelijkse gezondheidsindexen. Op basis van deze cijfers wordt dan het (4-maandelijks) voortschrijdende gemiddelde berekend. Voor 2007 tot en met 2009 wordt dezelfde werkwijze toegepast. Op basis van het hierboven beschreven mechanisme komen we tot overschrijdingen van de spilindex zoals opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel B.2: Overschrijdingen spilindex 2004-2009

Jaar	Maand	Te overschrijden waarde	Geraamde waarde
2004	september	113,87	113,94
2005			
2006	januari	116,15	116,25
2007	mei	118,48	118,93
2008	september	120,84	121,12
2009			

Omwille van consolidatieredenen werd op Pr. 24.6 Ba. 11.01 het stuk indexprovisie dat herverdeeld wordt naar dotaties aan te consolideren instellingen van de Vlaamse Gemeenschap onmiddellijk herverdeeld voor de respectievelijke jaren en ingeschreven op de respectieve basisallocaties.

In de onderstaande tabel wordt het bedrag weergegeven dat aldus op Pr. 24.6 Ba. 11.01 moet opgenomen worden.

Tabel B.3: In te schrijven bedrag indexprovisie.

	2006	2007	2008	2009
PR 24.6 BA 11.01	102.256	58.993	12.101	-

In de tabel hieronder wordt het gedeelte van de indexprovisie weergegeven dat reeds werd herverdeeld naar de dotaties van de instellingen :

Tabel B.4: Indexprovisie voor te consolideren instellingen.

	2006	2007	2008	2009
indexprovisie voor te consolideren instellingen	31.585	17.877	3.642	-

Het jaar volgend op de provisieverdeling(i.e. 2 maand na de indexsprong), moet de weerslag volledig meegerekend worden gedurende 12 maanden. Gezien we ervan uitgaan dat er provisieverdelingen zijn in de jaren 2006, 2007 en 2008, betekent dit dat de weerslag voor 12 maanden meegerekend moet worden in de jaren 2007, 2008 en 2009.

Hieronder wordt de weerslag in jaar X+1 van een provisieverdeling in jaar X weergegeven.

Tabel B.5: Weerslag in jaar X+1 van een provisieverdeling in jaar X

	2007	2008	2009
NGK	172.140	176.640	181.072
GVK	7.619	7.745	7.874
GOK	8.427	8.568	8.711

De weerslag in jaar X+1 van een provisieverdeling in jaar X wordt per Ba. bij de index buiten de provisie van het lopende jaar opgeteld.

Indexen buiten de loonprovisie

Het tweede indexmechanisme werkt op een andere wijze dan het provisiemechanisme. Er wordt wederom vertrokken van de indexcode, die aangeeft in welke mate rekening gehouden moet worden met een aanpassing aan indexstijgingen (op basis van de gezondheidsindex,) zowel voor het loonaandeel als het werkingsaandeel van het betrokken krediet.

De aldus bekomen indexkredieten buiten de provisie zijn hieronder weergegeven.

Tabel B.6: Indexkredieten buiten de provisie

	2006	2007	2008	2009
NGK	46.837	47.534	48.267	48.913
GVK	14.842	14.989	15.167	15.386
GOK	15.959	16.165	15.978	16.104
VAR	-	-	-	-
MAC	21.292	20.561	20.839	21.152

Totale index te voorzien in meerjarenbegroting (excl. indexprovisie PR 24.6 b.a. 11.01)

In de onderstaande tabel wordt de som van de index buiten de provisie en de weerslag in jaar X+1 van een provisieverdeling in jaar X weergegeven. Per Ba. bekomt men voor de desbetreffende jaren een bedrag dat bij de opmaak van de begroting wordt toegekend.

Tabel B.7: Totale index te voorzien in de meerjarenbegroting (tabel 5 + tabel 6)

	2006	2007	2008	2009
NGK	46.837	219.674	224.907	229.985
GVK	14.842	22.608	22.912	23.260
GOK	15.959	24.592	24.546	24.815
VAR	-	-	-	-
MAC	21.292	20.561	20.839	21.152

Bijlage 2 Verdeling provisionele kredieten m.b.t. relancebeleid, werkgelegenheidsakkoord 2003-2004 en nieuw werkgelegenheidsakkoord 2005-2006 binnen de meerjarenbegroting.

Enkel dit deel van de bovenvermelde provisionele kredieten dat naar instellingen dient overgeheveld te worden, wordt in de meerjarenbegroting effectief verdeeld naar de dotatie en de begroting van deze instellingen. De rest van de voorziene middelen, blijft in de meerjarenbegroting op de provisie behouden¹¹.

Pr. 24.6 Ba. 00.17: Provisie voor het economische relancebeleid.

VDAB:

Van het provisioneel krediet voorzien op Pr. 24.6 Ba. 00.17 dat dient ter uitvoering van de maatregelen voorzien in de ondernemingsconferentie (relancebeleid), wordt in 2005 een bedrag van 26.390 duizend euro toegekend aan de verschillende dotaties van de VDAB.

Het gros van deze middelen is bestemd om de sluitende aanpak te realiseren bij de begeleiding van werkzoekenden nl. 33 miljoen euro jaarlijks.

Aangezien de VDAB in 2005 hiervoor 11 miljoen euro kan putten uit haar reserves (door intering), dient voor de sluitende aanpak in 2005 slechts 22 miljoen euro te worden voorzien. Vanaf 2006 zal het volledige bedrag voorzien voor de sluitende aanpak, moeten overgeheveld worden naar de VDAB.

Van de overige middelen wordt 5 miljoen euro besteed aan knelpuntberoepen en opleidingscheques.

Gedetailleerde verdeling per basisallocatie van de relanceprovisie naar de VDAB:

52.4	41.06	4.800	sluitende aanpak
52.1	41.01	12.200	sluitende aanpak
52.4	41.01	16.000	sluitende aanpak
		-11.000	door intering in 2005
52.1	41.01	5.000	knelpuntberoepen en opleidingscheques
		27.000	
		-610	werkgelegenheidsbeleid
		26.390	

Kind en Gezin:

Kind & Gezin ontvangt daarnaast 4 miljoen euro uit de provisie van de ondernemingsconferentie voor werkcreatie in zorg en groen.

¹¹ - Kredieten bestemd voor werkgelegenheidsbeleid worden ook reeds herverdeeld naar basisallocaties die betrekking hebben op MVG -uitgaven.

Uitgaven werkgelegenheid binnen MVG:

Voor de periode 2005-2009 wordt vanuit de provisie relance 1 miljoen euro voorzien voor de meerwaardeneconomie op ba. 41.04 van pr. 52.4.

Wat blijft voorlopig dan nog op de provisie behouden?

- 610 duizend euro voor werkgelegenheidsbeleid
- 10 miljoen euro voor exportbevordering.

Pr 24.6 Ba 00.18: Provisie maatregelen Werkgelegenheidsakkoord 2003-2004.*VDAB:*

Van de provisie voor het werkgelegenheidsakkoord 2003-2004 wordt recurrent een bedrag van 23.780 duizend euro overgeheveld naar de VDAB voor de periode 2005-2009.

De opsplitsing van dit bedrag per maatregel ziet er als volgt uit:

52.1	41.01	2.200	opleidingscheques bedrijven
52.1	41.01	10.660	opleidingscheques werknemers
52.4	41.08	3.360	diversiteit - taalverwerving
52.4	41.01	3.490	trajectbegeleiding - jobcoach
52.4	41.01	1.430	actieplan arbeidsgehandicapten
52.4	41.02	1.930	bijkomende plaatsen BKO
52.4	41.02	710	gesco's
		23.780	

Kind en Gezin:

Vanuit de provisie met betrekking tot het werkgelegenheidsakkoord 2003-2004 wordt een bedrag van 5.250 duizend euro overgedragen naar de dotatie van Kind & Gezin voor bijkomende plaatsen flexibele kinderopvang.

Uitgaven werkgelegenheid binnen MVG:

Voor de periode 2005-2009 wordt voorzien in een herverdeling vanuit de provisie op ba. 00.18 naar resp. ba. 32.04 (sectorconvenanten) en ba. 33.04 (diversiteitsplannen) van pr. 52.4 voor 750 duizend euro en 1500 duizend euro.

Wat blijft voorlopig dan nog op de provisie behouden?

- 250 duizend euro voor SERV-beroepsprofielen die de SERV niet meeneemt in haar begroting.
- 1240 duizend euro voor woon-werkverkeer.
- 5400 duizend euro voor starterspremies.

Pr. 24.6 Ba. 00.24: Provisie maatregelen nieuw werkgelegenheidsakkoord 2005-2006.

VDAB:

In 2005 wordt er éénmalig voorzien in een dotatie aan de VDAB (Pr. 52.1 Ba. 41.01) ten belope van 6,1 miljoen euro. Vanaf 2006 gaan deze middelen naar de basisallocatie voor herplaatsingspremies.

Uitgaven werkgelegenheid binnen MVG:

Op ba. 34.01 van pr. 52.4 wordt in 2005 6,5 miljoen euro voorzien vanuit deze provisie voor herplaatsingspremies. Vanaf 2006 verhoogt dit bedrag tot 13,5 miljoen euro.

Wat blijft voorlopig dan nog op de provisie behouden?

In 2005: 11,4 miljoen euro.

Vanaf 2006: 10,5 miljoen euro.